

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ PREZENČNÍ STUDIUM

2012 – 2013

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Jiří Pekárna

Extremismus a symbolika

Praha 2013

Vedoucí bakalářské práce:

doc. Ing. Dr. Štefan Danics, Ph. D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR FULL-TIME STUDIES

2010 - 2013

BACHELOR THESIS

Jiří Pekárna

Extremism and symbolism

Prague 2013

The Bachelor Thesis Work Supervisor:

doc. Ing. Dr. Štefan Danics, Ph. D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 15.3.2013

Jiří Pekárna

Poděkování

Rád bych poděkoval zejména vedoucímu práce doc. Ing. Dr. Štefanu Danicsovi, Ph. D, za cenné rady, připomínky a čas, který mi věnoval během zpracování bakalářské práce.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá tématem- extremismus a symbolika. Popisuje charakteristiku a typologii extremistických hnutí. Vysvětluje, co je pro extremisty symbolem, a jaký má pro ně symbolika význam. Symboly jsou detailně popsány a graficky znázorněny v příloze. V závěrečné části je popsáno těžké prokazování a možnost postihů trestné činnosti spojené s využíváním extremistických symbolů.

Klíčové pojmy

Anarchisté, Česká republika, extremisté, nacistické Německo, neonacismus, levicové organizace, pravicové organizace, soudobí neonacisté, symboly, symboliky.

Annotation

The topic of my bachelor's thesis is extremism and symbolism. Typology and characteristic of extremism movement are describe in this thesis. It explains which symbols are used by extremists and what kind of importance that symbolism means for them. Pictures of symbols are show and described in a side order. At the end of the thesis there is description of sanctions of criminal activities (using of extremist symbols) and its complicated conclusiveness.

Key words

Anarchists, contemporary neo-Nazi, Czech Republic, extremists, left-wing organizations, Nazi Germany, neo-Nazi, right-wing organizations, symbols, symbolism

OBSAH

ÚVOD.....	8
1. CHARAKTERISTIKA EXTREMISTICKÝCH HNUTÍ A ORGANIZACÍ.....	10
1.1 Extremismus.....	10
1.2 Charakteristika pravicového extremismu a symbolika organizací.....	11
1.3 Charakteristika levicového extremismu a symbolika organizací.....	13
1.4 Punks	15
1.5 Skinheads	15
1.6 Anarchismus.....	17
1.7 Hooligans	17
1.8 Squating.....	18
2. JAKÝ MÁ VÝZNAM SYMBOLIKA PRO EXTREMISTY	19
2.1 Význam symbolů	19
2.2 Význam hudebního a verbálního projevu	21
3. CO MŮŽE BÝT PRO EXTREMISTY SYMBOLEM	24
3.1 Grafické symboly	24
3.2 Číselné symboly	25
3.3 Zkratky	26
3.4 Barva	26
3.5 Představitelé	27
4. SYMBOLIKA VYUŽÍVANÁ PRAVICOVÝMI EXTREMISTY	28
4.1 Grafické symboly	28
4.2 Číselné symboly	32
4.3 Zkratky	33
4.4 Představitelé	34
5. SYMBOLIKA VYUŽÍVANÁ LEVICOVÝMI EXTREMISTY	37
5.1 Grafické symboly	37
5.2 Představitelé	38
6. MOŽNOSTI POSTIHU SYMBOLIKY POUŽÍVANÉ EXTREMISTY	40
6.1 Trestní aspekty extremistické symboliky	40
6.2 Dokazování trestné činnosti s využitím soudního znalce	44
6.3 Problémy s prokazováním.....	46
ZÁVĚR	48
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	50
SEZNAM OBRÁZKŮ	52

ÚVOD

Tématem bakalářské práce je extremismus a symbolika převážně na české extremistické scéně. Pro zvolené téma jsem se rozhodl z důvodu dlouhodobějšího zájmu o extremistické symboly a jejich význam v našem okolí.

Cílem mé bakalářské práce je vypracovat seznam představitelů, grafických symbolů, číselných symbolů, zkratk a verbálních projevů s vysvětlením jejich původu a vazby na soudobou extremistickou scénu.

Text práce je kvůli přehlednosti rozdělen do šesti kapitol, grafické symboly jsou přidané v příloze. Kapitoly obsahují nejen popis symbolů, ale i jednotlivé extremistické organizace a právní aspekty spojené s extremistickou symbolikou. Práce začíná stručným popisem symbolů, které v daných kapitolách dále rozebírám podrobněji.

V první kapitole jsem uvedl extremistická hnutí společně s organizacemi. Organizace rozděluji na pravicové a levicové, kde popisuji jejich typologii a symboliku.

V kapitole druhé popisuji, jaký význam má pro extremisty symbolika. Vysvětluji zde návaznost na historii a současnost symbolů. Popisuji rozdělení převzatých a původních symbolů.

Vysvětlením, co může být pro extremisty symbolem, pokračuji ve třetí kapitole. Zde rozděluji obecně pravicové i levicové symboly na grafické, číselné, barvy, představitele a zkratky.

Kapitola čtvrtá je věnována symbolice využívané pravicovými extremisty. Symboly zde detailně popisuji od jejich převzatých podob a vzniku v historii až po soudobé původní symboly. Ukazuji vazbu neonacistů na bývalou třetí říši nacistického Německa a jejich původní i soudobé představitele.

V kapitole páté se věnuji symbolice levicových extremistů, kde se snažím hlavně popsat jednotlivé grafické symboly a představitele tohoto směru.

Poslední kapitola je zaměřena na možné postihy extremistů s používáním symbolů. Dále se zde zabývám možnostmi postihu extremistů a snažím se ukázat trestnost a těžkou prokazatelnost používaných symbolů. Uvádím zde možné paragrafy v návaznosti na trestné činy spojované s extremismem a využití soudních znalců při dokazování trestné činnosti.

Cílem práce je vypracovat přehled symbolů používaných extremisty v současnosti.

Touto prací chci přiblížit jejich stručný význam a poukázat na to, co vše je pro extremisty bráno jako symbol v našem okolí.

1. CHARAKTERISTIKA EXTREMISTICKÝCH HNUTÍ A ORGANIZACÍ

V první kapitole jsou uvedena jednotlivá extremistická hnutí společně s organizacemi a jejich symbolikou. Tato hnutí jsou rozdělena na pravicová a levicová, a následně je zde popsána jejich typologie.

1.1 Extremismus

Extremismus je v dnešní době často používaný pojem, který je společností chápán především jako projev nesouhlasu a snahy odlišit se. Konkrétní význam tohoto pojmu je velice složité definovat, protože si pod ním každý představuje něco jiného. V sociální rovině můžeme extremismus vymezit jako souhrn patologických jevů, vytvářených především organizovanými skupinami a jednotlivci, kteří odmítají základní hodnoty a normy způsobů chování ve společnosti. V politice je extremismus brán jako krajně radikální a výstřední postoj. U policie je definován jako verbální, grafické a fyzické kontexty spojené s ideologickým vyhraněním a názory vybočujícími ze společnosti. Extremismus zpravidla doprovází netolerance. (Chmelík, 2001)

S pojmem extremismus se pojí celá řada definicí. Ministerstvo vnitra využívá své koncepční činnosti a pracovní definici. Pojem extremismus označuje jako výhradně ideologické postoje, které vybočují z ústavních a zákonných norem. Extremismus má prvky netolerance a útočí proti základním demokratickým ústavním principům. (MVČR, Co je extremismus, [online] © 2010 [cit. 2013-05-03]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/co-je-to-extremismus.aspx>

Pro českou extremistickou scénu je typické rozdělení na dva směry, pravicově orientovaný a levicově orientovaný extremismus. Jde spíše o pomocné hledisko, které je užíváno doposud, i když extremistická scéna došla k podstatným změnám, a to, že se oba směry úzce prolínají. V České republice rozdělení na pravicově orientovaný extremismus je reprezentováno neonacistickými, fašistickými a nacionalisticky orientovanými skupinami. Levicově orientovaný extremismus je reprezentován zejména anarchoautonomními skupinami, neobolševickými a nacionalistickými skupinami, či organizacemi. (Chmelík, 2001)

„Hnutí můžeme charakterizovat jako neoficiální, nekonzistentní sdružení občanů usilujících o prosazení svých zájmů i za využití protiprávních prostředků, stejných rasově orientovaných názorů na společenské vztahy, postavení národa a národnostních menšin, s negativním postojem k občanům odlišné rasy, barvy pleti, s odlišnými kulturními zvyklostmi, náboženstvím apod.“ (Chmelík 2001 s. 158)

1.2 Charakteristika pravicového extremismu a symbolika organizací

Nejtypičtější formy pravicového extremismu jsou rasismus, antisemitismus a s jistými modifikacemi fašismus, neofašismus, nacismus a neonacismus. Cílem pravicových hnutí je vítězství, které umožní vytvoření nové společnosti. Způsoby, jakými k těmto ideálům chtějí dojít, jsou různé, od našeho dobrovolného přijetí jejich „správných“ myšlenek, přes boj proti nepřátelům, až k tomu nejhoršímu způsobu - k vyhlazovacím válkám. (Chmelík, 2001)

V České republice je možné rozlišovat pravicový extremismus podle ideové orientace. Pravicové extremisty lze rozdělit na nacionální populisty, neofašisty a neonacisty. Tyto tři skupiny nelze úplně čistě od sebe odlišit. V řadě svých postojů se překrývají. (Chmelík, 2001)

Nacionální populisté jsou vysazeni proti imigrantům a zdůrazňují nacionální cítění. Díky ekonomické krizi nabírá populismus na síle. Pravicoví populisté se vyhýbají rasismu, antisemitismu, ale zmiňují kulturní odlišnosti. Odsuzují neonacismus a neofašismus, aby nebyli označováni za extremisty, ale mohou s ním neveřejně spolupracovat. (Chmelík, 2001)

Neonacismus a neofašismus směřují k ideologii nacismu a fašismu. Obě ideologie obsahují rasismus. U nacismu hraje velkou roli rasová otázka a antisemitismus, zatímco fašismus stojí víc na nacionalismu a vidině silného státu. Obě novodobé ideologie mají mnoho společného a v mnoha věcech se doplňují. Jejich společná ideologie je v autoritářství, důraz na silného vůdce, antikomunismus, antikapitalismus, rasismus a xenofobie. Neonacismus příliš vlastenectví neprosazuje a řídí se konceptem bílé rasy. Vlastenectví pokládá za překážku ke sjednocení bílé rasy. Nejhorším zločinem podle pravicových extrémistů je míšení bílé rasy s ostatními. (Smolík, 2010)

Pravicový extremismus se dá formovat do organizací, nebo mohou pravicoví extremisté vytvářet politické strany. V České republice se dá pokládat za krajně pravicovou stranu Dělnická strana (DS), jejíž činnost byla zakázána Nejvyšším státním soudem. Na jejích pilířích vznikla nová strana Dělnická strana sociální spravedlnosti (DSSS). Pod Ministerstvem vnitra je také zaregistrováno občanské sdružení Dělnická mládež. (Lebeda, Gabálová, 2011; Mareš 2009)

Symbolika pravicově orientované sféry vychází převážně z převzaté symboliky původně z nacistického Německa. Mnozí se obrací na její ještě historicky starší význam. Symbolika nese i národnostní znaky jako je český dvouocasý lev a státní trikolóra. (Lebeda, Gabálová, 2011)

Mezi soudobé významné organizace patří skupina Blood and Honour (Obrázek 31) kde je přímo vidět že v symbolu organizace je použit symbol Oregon. Organizaci založil v osmdesátých letech dvacátého století ve Velké Británii vedoucí hudebník neonacistické skupiny Skrewdriver Ian Stuart Donalds. Od té doby se vytvářela i v řadě zemí jako je Česká republika. (Mareš, 2006)

Mezi neonacistické hnutí patří militantní mezinárodně pravicové hnutí, které je silně rasisticky orientováno - W. A. R. (Obrázek 43), (White Aria Resistanc). Bílý árijský odpor má ve znaku symbol smrtihlava (Obrázek 20). (Mareš, 2006)

Jako militantní a teroristické křídlo neonacismu je také považovaná organizace Combat 18 (Obrázek 33). Obraz složený z číselného kódu a převzaté nacistické symboliky. (Mareš, 2006)

Nejznámější nadnárodní organizaci Hamer Skins, založenou v roce 1986 v USA, značí dvě překřížená kladiva (Obrázek 44). Jde o nejlépe strukturovanou organizaci vycházející ze soudobého transnacionálního neonacismu. Páchá různou násilnou činnost a hlásí se ke čtrnácti slovům Davida Lenea. V zemi kde působí BH si přidává národní znaky. V České republice má označení BHS (Bohenia Hammerskins) kde si neonacisté přidali nápis Bohemia nebo písmeno B (Obrázek 45). (Mareš, 2006)

Národní odpor je volné lokální uskupení neonacistických jednotek. Někteří z národního odporu jdou směrem tradičního německého nacismu a druzí se zaměřují na prosazování české identity v celoárijském neonacistickém působení. Národní odpor používá řadu neonacistických symbolů i říšskoněmecké symboliky. V současnosti je jejich hlavní symbol černá vlajka v kruhu (Obrázek 46). (Mareš, 2006)

Ultrapracovné české nacionalistické organizace používají symboly vycházející zpravidla z tradiční české a moravskoslezské symboliky. Jde o symboly převážně českého lva, národní vlajky, státního znaku, znaky české koruny, trikoloru a symbol národního stromu i květu. Nacionalisté používají i důležitá data významných dnů a svátků. Pro tyto strany jsou typická použití hesel „Čechy Čechům“, které jsou používána stejně jako xenofobní „Nic než národ“ nebo „Blaho vlasti budiž nejvyšším zákonem“. Hesla jsou známa ze sloganů a z pokřiků při pochodech. Symboly organizací Národní strana (Obrázek 47), Národní sjednocení (Obrázek 48), Národní jednota (Obrázek 49), Vlastenecká fronta (Obrázek 50) jsou všechny podloženy národními symboly a všechny tyto organizace jsou nacionalistické. Symboly bývalé Dělnické strany (Obrázek 51) a současné Dělnické strany sociální spravedlnosti (Obrázek 52) vycházejí z dělnické strany bývalé NSDAP, která byla Norimberským tribunálem zakázána na základě rasismu a xenofobie. Obě strany využívají ozubené kolo (Obrázek 24). Jasně tak ukazují na ideologickou spojitost. (Mareš, 2006)

1.3 Charakteristika levicového extremismu a symbolika organizací

Levicový extremismus lze rozčlenit na dva základní druhy, komunistický a anarchistický. Každý z nich se dá ještě ideově rozdělit dále. Komunistický extremismus čerpá z marxismu, který kritizuje kapitalismus, protože způsobuje třídní rozdíly. Vychází z buržoazie, která vykořisťuje proletariát. (Chmelík, 2001)

Oproti tomu anarchismus prosazuje hlavně odstranění státu a všech jeho institucí, protože ty člověka spoutávají. Pro anarchisty je kapitalismus pokládán za nejhoršího nepřítele, který ničí společnost a vytváří globální ekologickou a sociální krizi. Anarchisté odmítají veškeré zákony, normy a především svrchovanost státu. Jsou ochotni prosazovat své cíle různými prostředky dokonce i násilím. (Chmelík, 2001)

Levicový extremismus nemá v české politice většího zastoupení. Anarchisté zdůrazňují naprostou svobodu a volnost jednotlivce a naprosté uplatňování svobody vůle. Pro tento cíl je odmítáno vše, co těmto ideálům brání. Levicově extremistickou politickou stranu představuje Komunistická strana Čech a Moravy. (Chmelík, 2001)

Anarchismus se v současnosti vyvíjí několika směry, individualistický, kolektivistický, anarchosyndikalistický, náboženský a další. Přívrženci tohoto

myšlenkového směru odmítají funkci státu. Uspořádání společnosti spatřují ve vytvoření malých svépomocných komunit, kolektivně vlastních výrobní prostředky. Jsou známy dva základní proudy. Jeden připouští násilí k dosažení svého cíle. A druhý násilí striktně odmítá. (Smolík, 2010; Chmelík 2001)

V dnešní době patří mezi anarchistické organizace působící na české scéně nejvýznamnější Československá anarchistická federace, která je také známá jako ČSAF (Obrázek 53). Organizace se staví proti kapitalistickému systému. Podle federace vytváří nerovnost a chudobu většiny lidí až na hrstku bohatých. Vede k vytváření mocenských elit a odpoutání od zájmů obyčejných lidí. Tvrdí, že dnešní principy autorit a diskriminace nepřímo nakazuje lidem, jak mají žít. Anarchisté chtějí vytvořit civilizaci jako alternativu založenou na svobodě a sociální spravedlnosti řízenou samosprávou, na které by se každý mohl podílet přímo i nepřímo prostřednictvím úkolovaných lidí kdykoliv odvolatelných. Organizace chce docílit toho, že lidé budou emancipovaní, budou žít ve společnosti, na jejímž chodu se budou aktivně podílet, a rozhodovat o svém životě sami. (Mareš, 2006)

Anarchokomunistická alternativa (Obrázek 54) ve zkratce AKA je skupina, která se snaží organizovat aktivisty v daných regionech. Cílem je vyvíjet aktivity, které dopomohou odstranit kapitalismus. Kapitalismus chápou jako systém nesvobodného, sociálně nespravedlivého a trvale neudržitelného zřízení. Anarchokomunisté bojují za výměnu kapitalismu svobodou, bezstátní a beztřídní společností. Chtějí uspořádání bez obecných a výrobních samospráv a autonomních federací. Takto by si Anarchokomunisté představovali anarchistický komunismus ve společnosti. (Mareš, 2006)

AFA (Obrázek 55) známá jako Antifa, která jako antifašistická akce prohlašuje, že bojuje všemi prostředky proti fašismu a jejich sympatizantům. Zabývá se propagačními, informačními a praktickými formami boje proti autoritářským ideologiím. Zejména proti neonacismu a ultrapravicí. AFA má velký náborářský program, kde láká všechny nové členy pro boj s fašismem, neonacismem a bolševismem. Jako organizace je lokálně rozdělena a velice dobře zastoupena. V každé lokalitě na území České republiky má autonomní skupiny, kde přednostně vyvíjejí svoji činnost. Dále se sdružují do neregionálních struktur podle místa působnosti a oboru činnosti. AFA je založená na rovnosti všech svých členů, bez nadřazenosti autorit a bez

vůdců. Antifa nespolupracuje se státními, reprezentativními složkami ani politickými stranami. (Mareš, 2009; Antifa, Kdo Jsme?, [online] © 1996 [cit. 2013-03-01]. Dostupné z: <http://www.antifa.cz/content/kdo-jsme>

1.4 Punks

Další z extremistických odnoží je také mládežnické hnutí Punks. Vzniklo kolem 60. a počátkem 70. let jako reakce na neúspěch filosofie HIPPIES. Původně hudební směr, ze kterého se hnutí Punks vyvinulo. Je to styl s údernými texty, vyjadřující skepsi vůči současnému světu, pesimismus, ironii a snažící se provokovat společnost. Tento směr, který se nazývá punk (slang. špatný, mizerný, uhozený apod.) se stal názvem hnutí. Přívrženci tohoto hnutí mají kritický, až anarchistický přístup ke společnosti vyjádřený heslem: „No future“. Jejich nespočetná část tzv. NAZI PUNKS participuje na akcích skinheads a účastní se společných akcí s anarchisty. Pro přívržence je typické „punkové číro“ a provokující oblečení. Podstatná část příslušníků tohoto hnutí užívá drogy a je ve spojení s anarchisty. (Chmelík 2001)

1.5 Skinheads

Nejvýraznější představitelé pravicového extremismu, které vzniklo na počátku osmdesátých let. Prvopočátkem bylo spojení dvou anglických gangů. Šlo o mladé lidi, kteří nosili pevné boty „martensky“ a byli nazýváni Boot boys. Boty byly původně součástí pracovního oděvu a postupně se staly uniformou hnutí. Zpočátku se jednalo o nerasistické hnutí složené z mladých lidí dělnického původu. Měli velmi prosté zájmy, a to pití alkoholu, převážně piva, což se stalo jejich kultovním nápojem. Mezi další koníčky patřilo posedávání v hospodách a rockových klubech, návštěvy fotbalových utkání a rvačky. Byli společensky nepřizpůsobiví a tvrdí. Opovrhovali vzděláním, nesnášeli studenty, hippie a narkomany, provokovali na veřejnosti a vyžívali se ve rvačkách. (Chmelík, 2001)

K velké radikalizaci došlo v osmdesátých v době nezaměstnanosti. Vyvinul se typický znak – vyholená hlava. Došlo ke změně původních ideálů. Vznikla ideologie White power, která se hlásila otevřeně k nacionálnímu socialismu. Jejich styl je vysoce

účelový. „*Oholená hlava zabraňuje při rvačce uchopení za vlasy. Totéž platí u oděví. Ten sestává z americké letecké bundy - „bombru“, džín a již zmiňovaných „martensek“.*“ (Chmelík, 2001, str. 20)

V České republice je zastoupeno hnutí skinheads ultrapravicové i ultralevicové. V současné době upouštějí skinheads od svých atributů. Oholená hlava již není tak častá, stejně tak typické doplňky a obecné znaky jsou vzácné. Není výjimkou, že příslušníci nosí klasické civilní oblečení, ale ideové přesvědčení jim zůstává. (Mareš, 2006; Chmelík, 2001)

Skinheads against racial prejudice (SHARP) je levicově zaměřené extremistické hnutí. Skinheads against racial prejudice znamená skinheads proti rasovým předsudkům. Jsou označováni za bezproblémovou odnož hnutí skinheads. Většinou jsou sami terčem jiných skinheads hnutí. Část příslušníků je přímo napojená na anarchisty. Vydávají velmi kvalitní časopisy na profesionální úrovni, například magazín Bulldog, který je známý i ve světě. (Mareš, 2006)

Naopak Red skins je považován za nejradikálnější a nejmilitantnější levicovou odnož skinheadského hnutí. Jsou známí velkými, silnými fyzickými útoky na pravicově orientované skinheady a neonacistické organizace. Mají za vzor marxistickou ideologii, stalinismus, maoismus a trockismus. Část je orientována anarchisticky. Členové tohoto hnutí jsou typičtí nošením červených doplňků, „bombrů“ a „martensek“, a odlišné je také volně viditelné nošení odznaků. (Mareš, 2006)

V symbolice skinheads se může objevovat číslo 69, které je spojeno s rokem 1969, kdy se datuje počátek skinheadské subkultury. Zde je nejpopulárnější verze loga s trojským válečníkem (Obrázek 56). Tento výraz používají často čeští nerasističtí skinheads pro svůj překlad „skinheads proti rasovým předsudkům“. (Mareš, 2006)

V roce 1993 v New Yorku se vyvinul konzistentnější směr RASH (Obrázek 57), který se rychle šířil i na území České republiky. Jde o směr, kde stoupenci jsou členy militantních anarchistických organizací a jsou nepřáteli apolitických skinů. (Mareš, 2006)

Mezi známou symboliku skinhead patří také znázornění skinheada likvidujícího anarchii. Jde o skiny, kteří navazují na původní Oi skinheads. Bílí rasističtí skiny se někdy označují jako White Power skinheads. Jejich symbolika je často doplňovaná basebalovými páčkami, postavou skina v letecké bundě, či symboly ze Třetí říše. Někdy

se může objevit symbol znázorňující ukřižovaného skinheada na válečné runě, jako poukázání na špatné postavení dělnické třídy, kterou skiní reprezentují. (Mareš, 2006)

1.6 Anarchismus

Samotný anarchismus se jako autoritářský politický proud vymezil v 19. století. Působil především ve formujícím se dělnickém hnutí. Anarchismus je specifickou formou společenského hnutí. Je proti autoritářství a státní moci. Podle anarchistů by se společnost měla spravovat sama bez státních autorit. Odmítají připustit, že stát vládne s nezastupitelnou funkcí. Náзор anarchistů je, že stát veškerou pravomoc využívá jen ve svůj prospěch. Volby pokládají za podvodné, protože nepřináší reálnou změnu, jen změnu ve státním dozoru.

Anarchisté žádají, aby společnost nebyla řízena státem. Měla by být sestavena z federace samostatných obcí ve vzájemné volné dohodě. Toto zřízení by nebylo státní ani kapitalistické. Anarchisté věří, že osvobození lidstva přijde v revoluci od lidí, a ne od skupin revolucionářů.

Anarchisté mají dva proudy své ideologie. Jsou individualisté, ale i kolektivisté, kteří jsou dále syndikalisté a komunisté. (Charvát, Asi-milovaní, [online] © 2008 [cit. 2013-24-01]. Dostupné z: <http://www.aktinex.unas.cz/odb-texty.html>)

1.7 Hooligans

Jedná se o specifickou skupinu, která nepatří k hnutí skinheads, ale její členové pocházejí z těchto řad. Hooligans se u nás označují též názvem Rowdies, popřípadě počestnějším výrazem „Vlajkonoši“. (Chmelík, 2001)

Ministerstvo vnitra popisuje tento současný fenomén jako „divácké násilí“, jako velkou a znepokojivou formu narušování veřejného pořádku. Toto politické vymezení nemá u nás přesnou formulaci a není bráno jako ryzí extremismus. Je hodnoceno jako projev nebezpečného násilí a agresivity fanoušků při sportovních akcích, hlavně na stadionech, v jejich těsném okolí, či při přesunu fanoušků - při dopravě. Hlavním znakem Rowdies je seskupení osob, které sjednocuje jeden klub nebo země. S diváckým násilím je často pácháno protiprávní chování, poškozování majetku, rasové

projevy a ohrožování ostatních osob. Divácké násilí se dnes řeší samostatně. Zmiňuje se jen pro možnou návaznost některých členů. Jde nejčastěji o fanoušky fotbalových a hokejových klubů. Jejich hlavním záměrem je požívání alkoholu před zápasy, páchání výtržností na stadionech a napadání fanoušků ostatních klubů. Hooligans nejsou nijak organizováni, ale většinou mají svého svolavatele. Při konzumaci alkoholu dochází k davové psychóze. Společné výtržnické akce bývají doprovázeny velikou brutalitou, které není jedinec sám schopen. Jejich symboly vychází ze znaku klubu, za který se jdou poprat. Někteří Hooligans nechodí ani na fotbalové zápasy, ale domlouvají se s ostatními „Rowdies“ jiných klubů na násilných střetech mimo sportovní klání a účasti policie. MVČR, Zpráva o extremismu 2012, [online] © 2012 [cit. 2013-04-01]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/-kriminalita-146433.aspx?W09Mg%3d%3d>

1.8 Squating

Kromě politických skupin různého ideového zabarvení patří k autonomnímu hnutí i aktivity stoupenců alternativního způsobu života, takzvaní squatteři (Obrázek 59). Squatt znamená nelegálně tj. bez svolení majitele obsazený objekt komunitou nejčastěji mladých lidí. Jde o způsob společenského protestu, který se rozšířil na přelomu 70. a 80. let v západní Evropě. Osazenstvo squattů tvoří nejenom mladí nezaměstnaní, bezdomovci, imigranti, ale i mladí intelektuálové, pro které je tento způsob života šancí odpoutat se od vlivu rodičů. Je nejméně zastoupeným extremismem v České republice. Squating se úzce pojí s českým anarchismem. (Mareš, 2006)

Jde o ilegální obydlování cizích nevyužívaných nemovitostí spojených se sociálními požadavky. Ve světě je vázán i na jiné ideové směry. U nás se s tímto směrem pojí kriminalita a užívání drog. (Mareš, 2006; Smolík, 2010)

2. JAKÝ MÁ VÝZNAM SYMBOLIKA PRO EXTREMISTY

V kapitole se dozvíme, co extremisté považují za symboly. Následně přiblíží význam symboliky pro členy extremistických skupin. Je zde také vysvětlena návaznost symbolů na historii a současnost.

2.1 Význam symbolů

V našem okolí se každý den setkáváme s velkým množstvím symbolů, log a značek. V českém jazyce se symbol vysvětluje ve více významech. Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost vysvětluje, že symbol ukazuje něco abstraktního jako konvenční znak, grafický znak, konvenční a arbitrární znak, znaky států, měst, skupin. Symbolika umožňuje vyjádřit se pomocí symbolů, což je pro extremisty velice důležité. Má pro ně širší význam než pouze jeho původní podoba určená k odlišování a prosazování svých politických ideologií. Na extremistické scéně je používána řada symbolů, které ukazují zaměření a charakter extremistických hnutí a skupin. (Mareš, 2006)

Tito lidé přikládají symbolice historický, někdy až mystický význam. Stává se jím gesto, pojem, děj, barva, zvuk, grafický znak, představitel, číselný kód, zkratka nebo hudební skupina. Neonacisté používají hákový kříž a vymlouvají se na historicky převzatou symboliku od Hinduistů. Na převzatou symboliku se klade důraz, protože v určitých případech umožňuje vyhnout se právním postihům. (Mareš, 2006)

Oproti převzaté symbolice stojí symbolika původní, vytvořená členy současných organizací. Ale i ta se většinou skládá z různých převzatých symbolů v kontextu s ideologií. V těchto sestavených symbolech bývá ještě řada číselných šifer a zkratek. (Lebeda, Gabálová, 2011)

Ve společnosti vystupují - vzhledem k výše uvedenému - jako propagátoři na veřejnosti. Jelikož jsou extremisté díky svým znakům na první pohled poznat, mají tak možnost dobré propagace i pro nábor nových sympatizantů. Pravicové organizace jsou téměř militantně uspořádané a symboly jim pomáhají určovat postavení ve svém kolektivu. (Mareš, 2006)

Viditelným znakem pravicových extremistů a některých směrů skinheads je řada sportovních značek, které vytvářejí svým příznivcům pomyslnou uniformu. Některé značky obsahují převzaté symboly a některé jsou užívané spoustou lidí bez návaznosti na extremismus. Prodej některých oděvů může souviset i s financováním extremistických kampaní. Oděv se v současnosti dost posunul z původních leteckých bund bez límce a džín různých značek až po sportovní světové značky. Kombinace přezívá u extremistů, kteří se hlásí k původní subkultuře. V současnosti se dochovává typická těžká obuv od značek Dr. Martens, KMK, Steel a řada dalších. Tyto boty nejsou značkou jen pro příznivce pravice, ale u celé extremistické scény pro jejich možný atraktivní vzhled. (Lebeda, Gabálová, 2011; Mareš, 2006)

Skinheads si už ve svých počátcích oblíbili značku Fred Perry. Sportovní značka Fred Perry je pojmenovaná po britském mladíkovi, který pocházel z prosté rodiny a jako hráč tenisu vyhrál v Anglii Wimbledon. Díky tomu se značka stala pro skiny zastupující prostou dělnickou třídu symbolem. Na začátku tuto značku nosili i rasističtí skinheds. Ti se ale brzy odklonili, protože zjistili, že tenista Fred Perry je židovského původu. Značka se také ostře distancuje od rasismu a sama podporuje protirasistickou činnost. (Mareš, 2006)

Skini nosí oblečení značek Ben Sherman, Pit Bull a Troublemaker. Nejznámější a nejvíce rozšířenou značkou u skinheads je Lonsdale. Značka pochází z Anglie od londýnského boxerského klubu. Je rozšířena mezi sportovce a uživatele celého světa a velice ostře popírá jakýkoliv rasistický či neonacistický nádech. (Mareš, 2006)

Sportovní značka Hooligan je velice oblíbená u krajní pravice a také u fotbalových neonacistických fanoušků. Extremisté vyzdvihují písmeno H jako slovo „Heil“ nebo „Hitler“. Nedá se zcela říci, že každý, kdo nosí tuto značku, je neonacista nebo fotbalový chuligán. Firma Hooligan samozřejmě popírá jakoukoliv návaznost na neonacismus. Značek sportovního oblečení je celá řada – cizí - Doberman, Mjölnir Europe i značky české - Grassel, Nibelung a slovenská Eighty-Eight. Je zde těžko prokazatelná návaznost, zda jsou určené přímo pro neonacisty nebo jestli si neonacisté v jejich symbolech či nápisích najdou potřebnou ideologii. Jako u Consdapel kde se přes tričko s tímto nápisem nosí volně rozepnutá bunda nebo mikina tak, aby byla čitelná jen část textu „nsdap“, což odkazuje na bývalou politickou stranu NSDAP nacistického Německa. (Mareš, 2006)

V minulosti se jedna z nejpobulárnějších značek Thor Steinar stala pro neonacistickou scénu zcela bezpředmětnou, a to z důvodu prodeje této značky arabské společnosti. Soud neprokázal návaznost na neonacismus a rasismus. I když samotný název můžeme rozdělit na Thor- což je pohanský bůh a Steinar - jméno nacisty a generála SS Felixe Steinara. Samotné logo se dá číst z několika pohledů. Může se rozdělit na runy a tečky, které také používaly SS jednotky během druhé světové války. Zástupci firmy vystoupili s tvrzením, že symboly na jejich logu vychází z vikinské tematiky, a nesouvisí s divizemi SS z druhé světové války. Německé ministerstvo vnitra došlo k závěru., že Thor Steinar dává nacionální a sociologický postoj. (Lebeda, Gabálová, 2011; Sachsen, 2009)

2.2 Význam hudebního a verbálního projevu

Velký význam mají pro extremisty slovní spojení v hudebních nahrávkách, kde nachází symbolický význam. Řada českých nebo zahraničních kapel používá ve svých textech heslo ze třetí říše „Meine Erst heist Treue“ což v češtině znamená „moje čest znamená věrnost“. V textech se objevuje i řada jiných hesel. Nejznámější je u nás i v zahraničí nacistický pozdrav se zdviženou pravicí, zpravidla při refrénu. (Lebeda, Gabálová, 2011)

V České republice při zrodu white power music scény patřilo prvenství v 80. až 90. letech kapele Orlík, kterou založil dnes stále známý hudebník Daniel Landa. Texty této kapely neobsahovaly takové množství nenávisť, rasismu a antisemitismu jako texty pozdějších českých kapel. Orlík ukončil svoji činnost v roce 1991 po velkém tlaku. Orlík i Daniel Landa patřili ještě dlouho k idolům rasistické hudební scény. Současně se také zviditelnila kapela Braník, která byla jako první v České republice stíhaná za obsah textů. (Sachsen, 2009)

Mezi další skupiny, které vystupují nebo vystupovaly na české rechtsrock scéně patří Bulldog, Excaliber, Vlajka, Hlas krve a Konflikt 88. Kapela Konflikt 88 vystupuje i v zahraničí, a je u německých neofašistů oblíbená. Ohlášená akce, která proběhla v Sasku, kde byla řada zahraničních kapel i česká Konflikt 88 a až tisíc návštěvníků. (Sachsen, 2009)

Čeští pravicoví extremisté, především neonacisté, se orientují na pořádání koncertů white power hudby. Hlavním cílem těchto koncertů je šíření ideologie, navazování a upevňování kontaktů, nábor nových členů a zdroje finančních příjmů. (Sachsen, 2009)

Většina akcí v České republice se odehrává tajně, za záminkou jiné kulturní akce. Účastníci těchto koncertů kontaktují pořadatele jen s malou časovou rezervou před zahájením. Na koncertech bývá bohatá výzdoba vlajek s nacistickou tematikou a hrají se texty písní s rasistickou tematikou - téměř všechny trestné. (Sachsen, 2009)

Pro neonacisty je dodnes významně vnímána hudba kapely Skrewdriver, která se rozpadla po smrti zakladatele Iana Stuarta Donaldsona. Tato skupina představovala moderní White Power Music a z původního punkového prostředí se dostala na vůdčí pozici kapel rasistických skinheads. Ve svých textech používá rasistická hesla a symboly neonacismu. (Lebeda, Gabálová, 2011)

Zvláštní význam pro neonacistickou kapelu Der Landser mělo to, že její členové byli v roce 2005 souzeni v Německu jako první hudební skupina za zločinné spolčení s pravicově extremistickým zaměřením. (Mareš, 2006)

Původní písně z nacistického Německa a hymna jsou velice populární pro neonacisty. Německá skladba „Německo, Německo nade všecko“, byla hymnou už v roce 1922 a originál pochází už z roku 1841. V dnešním Německu je používána třetí sloka této hymny. „Píseň Horsta Wessela“ a píseň Hitlerjugend „Es Zittern die morschen Knochen“ jsou populární skladby pro dnešní neonacisty. (Lebeda, Gabálová, 2011)

Základem neonacismu jsou pozdravy převzaté od nacistů. Typický pozdrav „Sieg Heil“ se zdvižením pravé paže s natažením ruky i dlaně. Někdy se užívá i původní „Heil Hitler“ nebo „Mit deutschem Gruß“ (Lebeda, Gabálová, 2011)

Do soudobých hesel a písní patří řada dalších, které používali nacističtí Němci „Meine Ehre heißt Treue“ v překladu „Věrnost je mou ctí“. Neonacisté používají i heslo SA „Deutschland Erwache!“ - znamená „Německo probud' se“. Toto heslo se používá i rozšířeně v dalších evropských státech, kde slovo Německo nahrazuje slovo Evropa. Heslo Německé nacistické strany NSDAP - „Ein Volk, ein Reich, Ein Führer“- používají neonacisté i v češtině - „Jeden lid, jedna říše, jeden vůdce“. (Lebeda, Gabálová, 2011)

Neonacisté používají také heslo pocházející od Hitlerjugend - „Krev a čest“ - německy „Blud und Ehre“ a anglicky „Blood and Honour“, což je zároveň název neonacistické organizace. Pro své likvidační protižidovské akce používali heslo „Juden raus“. Toto heslo v češtině - „Židi ven“ - je používáno jak v původním znění, tak v češtině při neonacistických pochodech a jiných akcích. (Mareš 2009; Lebeda, Gabálová, 2011)

3. CO MŮŽE BÝT PRO EXTREMISTY SYMBOLEM

Tato kapitola vysvětluje, co může být pro extremisty symbolem. Popisuje tyto symboly, a rozděluje je na grafické, číselné, představitele, barvy a zkratky. Jsou zde obecně popsány jednotlivé extremistické symboly pravicových i levicových extremistů.

3.1 Grafické symboly

Symboly se užívají odedávna ve všech kulturách, na všech místech světa. Vyjadřují společenské postavení, příslušnost k určité skupině, vyjádření názorů a náboženství. Nejenom symboly, ale také erby, či loga vyjadřují určitou odlišnost různých skupin lidí, ukazují náboženské nebo politické přesvědčení, a to - na oděvu, špercích, vlajkách, tetování. (Lebeda, Gabálová, 2011)

Extremisté užívají také znaky. Ten bývá jednoduchý, nemívá historický výklad, je sestaven graficky a může obsahovat čísla i barvu. Symbol je oproti znaku mnohohrstevný s více významy. (Lebeda, Gabálová, 2011)

Pro levicové i pravicové extremisty je symbolika velmi důležitá. Ukazuje ideologické přesvědčení a mocenské ambice. Ve své organizaci určuje identitu a postavení, Užíváním symbolů navenek ukazují extremisté své přesvědčení a tyto se stávají pojítkem mezi příslušníky dané organizace a lidmi, kteří znají jejich význam. Symboliku lze rozdělit na převzatou a původní. (Danicz, Kamín, 2008)

Z převzaté symboliky je nejznámější svastika, která byla převzatá a poopravená nacisty. Svastika - už známá jako hákový kříž - byla následně převzatá neonacistickými extremisty s velkou řadou dalších symbolů. Velice oblíbené jsou runy pocházející ze starogermánského písma Futhark. Runy byly využívány nacisty jako mytologie a snaha navázat na své germánské kořeny. Dnes jsou používány neonacisty, ale i výrobci sportovních značek nošených extremisty. (Lebeda, Gabálová, 2008)

Původní symbolika je většinou patrná u organizací a extremistických akcí. Většinou v sobě nesou znaky převzatých symbolů, které jsou použity v návaznosti nebo zakomponovány do soudobých znaků a celkových symbolů. Často se využívá převzaté kolo od německé NSDAP pro současnou extremistickou scénu i pro politické strany.

Tyto politické strany jsou považovány za extremistické, ale sami sebe vidí jako sociálně spravedlivé bez jakýchkoliv rozdílů a pro všechny občany. (Mareš, 2009; Lebeda, Gabálová, 2011)

3.2 Číselné symboly

Symboly v podobě čísel jsou nejznámější a skrývají v sobě velkou podstatu extremismu. Využívají se různé kombinace, pořadí čísel v abecedě nebo datum významné události.

Nejčastěji se objevující jsou čísla 18 a 88. Číslo jedna v abecedě znamená A jako Adolf a osm je H což je Hitler. 88 neboli HH je Německý pozdrav Heil Hitler. Řada číselných znaků nese názvy organizací jako je 28 v abecedě Blood and Honour.

V některých případech si můžou neonacisté upravit symbol díky češtině. Číslo 14 je odkaz na čtrnáct slov „We must secure the existence of our people and a future for white children!“. Na české scéně se objevuje číslo 10, které má stejný význam, ale díky češtině se změnil počet slov „my musíme chránit existenci svých lidí a budoucnost našich bílých dětí!“.

Extremisté používají čísla, která označují pro ně významný den. V tyto dny se zvyšuje jejich aktivita. Významný den je narození Adolfa Hitlera, nebo Hitlerem vyhlášený první májový den - svátek „Den národní práce“. Důležité dny, z pohledu historie, jsou pro neonacisty 30. 1. 1933, kdy byl Adolf Hitler jmenován říšským kancléřem. 13. 2. 1945 - bombardování Drážďan angloamerickými letadly. 23. 2. 1930 - smrt kultovní postavy nacismu Horsta Wessela. 20. 4. 1889 - narození Adolfa Hitlera. 8. 5. 1945 – porážka Německa ve druhé světové válce. Tento den berou neonacisté jako závazek odčinit prohru třetí říše nebo jako den vzpomínky na mrtvé. 10. 5. 1941- kdy Rudolf Hess vyjednával údajnou mírovou dohodu v Anglii. 11. 8. 1957 - narození největšího novodobého představitele neonacismu Iana Stuarta Donaldsona. Smrt I. S. Donaldsona je den, který si neonacisté připomínají 24. 9., 17. 8. - smrt Rudolfa Hesse, podle neonacistů poslední oběti druhé světové války. 1. 9. 1939 - začátek druhé světové války. 9. 11. 1925 - založení jednotek SS, a stejný den, ale roku 1923 - Křišťálová noc - rozsáhlý antisemitský teror v nacistickém Německu. Tyto dny jsou

samozřejmě důležité i pro levicové organizace, které se svým postavením snaží tyto akce přerušovat a radikálně napadat.

V levicových symbolech se čísla moc nevyskytují. Levice užívá číslo pět vypadající jako srp ve svém logu Ligy za pátou internacionálu. Jako abecední číslo se objevuje 161 jako AFA. (Mareš, 2006; Lebeda, Gabálová, 2011)

3.3 Zkratky

Každé extremistické hnutí má své zkratky, nesoucí různý význam. Někdy může jít o dvojsmyslný význam, aby se extremisté vyhnuli postihu. Zkratky bývají používány v internetové korespondenci jako pozdrav. Jsou známy jako pokřiky na policii, ke kterým patří A. C., A. B., znamenající z anglického překladu „všichni policajti jsou bastardi“. (Lebeda, Gabálová, 2011)

Tak jako symboly a ideologii, přebírají neonacisté i hesla z nacistického Německa, ze kterých si vytvářejí různé zkratky a slovní spojení. Nejčastěji se objevují na propagačních plakátech a hudebních nahrávkách. (Mareš, 2006; Lebeda, Gabálová, 2011)

3.4 Barva

Pravicově orientovaní Extremisté využívají barvy a barevnost symboliky odvozenou ze třetí říše. (Mareš 2006)

Neonacistické prostředí přebralo z nacistického Německa barvu hnědou podle uniform, ale ta není úplně běžná. Ikonou je barva bílá, černá a červená. Bílá barva znázorňuje čistotu a nevinnost, což je čistota bílé rasy. Nenávist, smrt a odhodlání k tomu, co špiní čistou rasu, znázorňuje černá barva. „Červená barva ohně a krve je pro neonacisty pokrevní svazek a stejně pro pravici tak pro levici znamená barvu revoluce. (Mareš, 2006; Lebeda, Gabálová, 2011)

„Pojem „rasa“ v sobě nese čtyři rozdílné významy. Používal se, anebo se používá jako synonymum pro: 1) druhy (například ve formě „lidská rasa“), 2) poddruhy Homo sapiens (například „negroidní rasa“), 3) etnicitu nebo náboženství (například jako „irská rasa“ nebo „židovská rasa“), 4) sociálně na základě viditelných, dědičných

charakteristik definovanou skupinu (například „afričtí Američané“ ve spojených státech nebo „barevní“ v JAR)“. (Danics, Kamín, 2008 s. 114)

Anarchisté mají červenou barvu ještě jako vyjádření sociální nespravedlnosti a černou jako nesouhlas se státními symboly. Pro komunisty červená barva nebo klasicky rudě červená tradičně platí za symbol krve. Stala se jejich barvou v souvislosti s občanskou válkou, kde bojovali „rudí“ a „bílí“.(Mareš, 2009; Lebeda, Gabálová, 2011)

3.5 Představitelé

Tak jako ve všech skupinách, i u extremistů jsou významné osoby a představitelé jejich ideologií. Neonacisté mají na prvním místě vůdce třetí říše Adolfa Hitlera jako symbol bílé rasy. mezi největší představitelé také patří Rudolf Hess - ideál čisté árijské rasy a mučedník míru. K novodobým představitelům patří Ian Stuart Donalds zakladatel Blood and Honour. Významná ikona neonacistického hnutí je David Irving a David Duke jako známí popírači holocaustu. Neonacistická scéna má i svoje soudobé mučedníky, kteří byli zabiti nebo jsou vězněni pro své ideologie. (Mareš, 2006)

Svoje ikonické postavy mají i anarchisté s komunisty. Anarchisté mají Michaila Alexandroviče nebo Alexandra Kropotkina. Čeští anarchisté mají svého mučedníka antifašistu Jana Kučeru z Příbrami, kterého zabil neonacista Jiří Fous. U komunistů zůstávají Karel Marx, Lev Davidovič Trockij a Josef Visarionovič Stalin. (Mareš, 2006; Lebeda, Gabálová, 2011)

4. SYMBOLIKA VYUŽÍVANÁ PRAVICOVÝMI EXTREMISTY

V následující kapitole jsou rozdělené symboly pravicových extremistických organizací. Tyto jsou detailně popsány a jejich obrázky jsou přiloženy v příloze. Kapitola se věnuje vývoji symboliky od převzatých, až po symboly původní používané dnešními extremisty. Je zde popsána vazba soudobých neonacistických symbolů na bývalé nacistické Německo.

4.1 Grafické symboly

Grafické symboly jsou nejvíce využívány a známy. Jde o podobu všech možností kombinací čísel i barev. Pro pravicové extremisty platí, že používají symboly převzaté a původní většinou z nacistického Německa, kde už tehdy některé z nich byly vytvářeny přebíráním motivů z historie dávných kultur. (Lebeda, Gabálová, 2011)

Nejznámějším extremistickým symbolem je hákový kříž - jako svastika převzatá od nacistického Německa. Původně byla svastika jen prázdný znak symbolizující štěstí, slunce nebo stvoření vesmíru (Obrázek 1). Svastika se vyskytuje u všech kultur po celém světě. Na svých kresbách a předmětech ji zobrazovali Slované, Germáni, Řekové, ale i africké a indiánské kultury až po buddhisty, hinduisty a dalekovýchodní národy. Svastiku si přivzala počátkem 20. století jako symbol štěstí a úspěchu Národně sociálně socialistická německá dělnická strana (Die Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei – NSDAP). NSDAP (Obrázek 2) se stala v roce 1933 jedinou povolenou stranou v Německu a rozpuštěna byla v roce 1945 Norimberským tribunálem, který ji prohlásil za zločineckou. Ve většině států je hákový kříž považován za symbol rasismu a nacismu. Jako symbol nadřazenosti bílé rasy je jeho používání zakázáno. Extremisté používají po vzoru nacistů hákový kříž s bíločerveným podkladem (Obrázek 3) na nášivkách, vlajkách i předmětech. Hákový kříž nese i znak Hitlerjugend (Obrázek 4), který převzaly mládežnické neonacistické organizace po vzoru tehdejší mládežnické organizace NSDAP z působení v letech 1926 až 1945. (Lebeda, Gabálová, 2011)

Od bývalé třetí říše je také převzata řada symbolů a vyznamenání. Znak SS (Obrázek 5) používaly elitní jednotky bezpečnostních složek nacistického režimu. Pro

pravicové extremisty je tento symbol chápán jako elita árijské rasy s jednotou tradic a boje neonacistů. (Lebeda, Gabálová 2011)

Ke známým a velice častým symbolům používaným extremisty i sportovními značkami jsou runy. Písmo runy je uváděno jako magické znaky pocházející z původní starogermánské kultury. Hitler měl snahu navázat na starogermánské kořeny a také se zajímal o mystiku. Stěžejní inspiraci nalézali nacisté v díle rakouského mytologa Guida von Lista. Odal Rune (Obrázek 6) - může být i se zahnutými dolními rameny (Obrázky 7)- je nejznámější runou symbolizující smyčku kolem ohrazeného kusu země a značí zděděný majetek. Dnes je symbolem rasového dědictví jako vítězství. Síla spojení dvou těchto run je znak SS (Obrázek 5). Národní aliance si převzala. Runa Sig (Obrázek 8) - měla spojitost se sluncem. Později byla chápána runa Leben (Obrázek 9) vyjadřující život. Nacisté tímto symbolem značili datum narození. Oproti runě Leben runa Todes (Obrázek 10) značí smrt. Runa Tyr (Obrázek 11), která doplňovala u SS evidence a výcvik, má stejný význam i u soudobého neonacismu. Pro svoji podobnost s klasickou šipkou má řadu významů mimo neonacistickou scénu, což neonacisté využívají. Pro SS byly typické dále runa Ger (Obrázek 12) - symbol společenského ducha. Opfel (Obrázek 13) - značí sebeobětování. Eif (obrázek 14) - znamená horlivost a nadšení. Hagal (Obrázky 15) - runa věrnosti při obřadech a označuje sever. Heilszeichen (Obrázek 16) - runa symbolizující prosperitu, zdar a štěstí. Runy mají pro neonacisty stejný význam, jako měly pro příslušníky třetí říše. Pro svoji podobnost s jinými znaky a symboly se těžko prokazuje jejich návaznost na nacismus. (Lebeda, Gabálová, 2011; Mareš, 2006; Herber, 2008)

Symbol „vlčí hák“ (Obrázek 17) - často považován za runu - je středověkým pohanským symbolem. O tomto symbolu se jeho nositelé domnívali, že má magickou sílu pro ochranu před vlkodlaky. Němečtí rebelové a selští odbojáři ho používali už v 15. století během třicetileté války. Ve druhé světové válce byl tento symbol užíván různými divizemi SS, 15. tankového praporu, a v závěru války se stal hlavním symbolem nacistických jednotek Werwolfu. V této spojitosti ho užívají i neonacisté v symbolech různých neonacistických organizací. (Mareš, 2006)

Černé slunce (Schwarze Sonne) byl symbol SS a zdobil jako mozaika jejich symbolický hrad Wewelsburg (Obrázek 18). Vedou se spory o jeho vzniku. Může se jednat o dvanáctiramennou svastiku nebo složeninu dvanácti Sig run. Symbol má u

neonacistů převážně esoterické zastoupení. Odkazuje na propojení nacistů s mimozemskou civilizací. Podle některých neonacistů vrcholné špičky nacismu odletěly do jiného světa, aby se vrátily a znovu nastolily nacistický režim. (Mareš, 2006)

Kladivo a meč (Obrázek 19) - zpravidla bývá zobrazen rudý na černé vlajce. Tento symbol užívala - mimo jiných - nacistická antisemitská organizace, která byla levicí NSDAP. Dnes slouží neonacistům jako symbol národních revolucionářů a svobodných nacionalistů. Na naší scéně není moc rozšířen, spíše v Německu. (Mareš, 2006)

Smrtihlav (Totenkopf) - nejznámější označení SS (Obrázek 20). Smrtihlav označoval vojáky SS, kteří ho nosili na klopě. Později ho převzaly elitní jednotky SS ve své černé barvě jako symbol moci. V nacistickém Německu byl zobrazen také na prstenu a byl považován za nejvyšší ocenění. Uděloval se za věrnost a oddanost vůdci. Lebka nesoucí smrt připomínala, že jeho nositel je odhodlán položit život za Hitlera. Tento znak je stejně populární pro neonacisty, jako byl pro SS. Pro svůj vzhled je lebka využívána i mimo neonacistickou scénu - u motoristických klubů a sportovního oblečení. (Mareš, 2006)

Nacistická orlice (Obrázek 58), držící ve spárech hákový kříž, byla státním symbolem nacistického Německa. Orlice je symbolem Německa už od dob Karla Velikého. Neonacisté používají tento symbol v různém provedení s různými typy orlů a orlic. Užívá se především v černé barvě na bílém podkladu nebo naopak v bílé barvě na černém podkladu. U nás je časté použití moravské či slezské orlice. (Mareš, 2006)

Symbol nacistického železného kříže (obrázek 21) je znakem prestiže a hrdinství jak pro nacisty, tak pro dnešní neonacisty. Vychází z rytířského řádu a nacisté jej doplnili o hákový kříž. Bez hákového kříže se objevuje v současnosti na řadě míst v Bundeswehru, kde byl aplikován během první světové války na letadlech a vzducholodích. Pro svůj vzhled se také používá na řadě míst jako Totenkopf ve skejtovém a jiném prostředí. (Mareš, 2006)

Oregon, Triskele, Triskelon (Obrázek 22) je často považován za trojramennou svastiku. Ve druhé světové válce využívala tento keltský symbol 33. divize SS. Symbol také sloužil africkému hnutí v Jihoafrické republice, které bojovalo za udržení apartheidu. Byl to systém rasové segregace vynucené prostřednictvím právních

předpisů. V dnešní neonacistické scéně je Oregon aplikován jako módní doplněk a je nejčastěji využívaným symbolem mezinárodní neonacistické organizace Blood and Honor, kde nahrazuje spojku and. (Mareš, 2006; Danicz, Kamín, 2008)

Keltský kříž (Obrázek 23) - o vniku tohoto symbolu se vedou spory. Jde o symbol keltských kněží nebo také o počátky křesťanství v Irsku. Keltský kříž si vybrala díky svému starodávnému původu ve dvacátém století řada neonacistických a ultrapravicových organizací, kteří reprezentovali národní tradice. V současnosti slouží jako náhražka za svastiku hnutí skinheads. Symbol má latentně rasový motiv. (Lebeda, Gabálová, 2011)

Ozubené kolo (Obrázek 24) bylo původně znakem nacistické dělnické organizace. Ozubené kolo používá řada organizací včetně krajní levice a řada politických proudů. Neonacisté kolo používají jako sepětí nacionálního socialismu s prací. V České republice využívá ozubené kolo Národní odpor, Bohemia Hammerskins a bývalá Dělnická strana se současnou Dělnickou stranou sociální spravedlnosti. (Mareš, 2006; Lebeda, Gabálová, 2011)

Symbolika soudobého Nacionálně socialistického vzdělávacího centra kombinuje nacistickou symboliku s tradiční historicky českou symbolikou zemí Koruny české (Obrázek 25). (Mareš, 2006)

Častá je taky symbolika využívaná částí neonacistů ze sudetoněmeckého prostředí. Jde o původní vlajky (Obrázek 26) a znaky (Obrázek 27). (Mareš, 2006)

Symbolika konceptu soudobých neonacistů vychází z původních symbolů, které bývají složené ze symbolů převzatých. Koncept White Power (Bílá síla) je vnímán jako ideologie nebo hnutí, kde Neonacisté ukazují třetí cestu s revolučně, nacionálně rasistickým charakterem. Symbolem je sousloví White Power ve vazbě s bílou sevřenou pěstí (Obrázek 28). (Mareš, 2006)

Výrazné symboly lze vidět v neonacistických kampaních - Anti-antifa (Obrázek 29). Tato kampaň v některých oblastech získává charakter organizace. Jde o shromažďování dat o nepřátelské levici a vytváření násilného boje proti konkrétním osobám, jejich majetku a všemu, co by mohlo pomáhat jakýmkoliv organizacím s přistěhovalci nebo menšinami. (Mareš, 2006)

Jedna z protilevicových kampaní, kde už přímo z loga vyplývá, že jde o boj s levicí, je „Good Night Left Side“ („Dobrou noc levá strano“), kterou inicioval

zakladatel strany Blood and Honour Ian Stuart Donaldson. Jde o velké spektrum aktivit, letákové a nálepkové akce, i pouliční násilí.(Obrázek 30). (Mareš, 2006)

Loga pravicových organizací jsou symboly složené z původních symbolů, které jsou zakomponovány do současných symbolik extremistických organizací. Blood and Honour (Obrázek 31) která užívá logo složené z Oregonu, čísla 28, a symboly zemí, kde se používá (Obrázek 32). (Mareš, 2006; Lebeda, Gabálová, 2011)

Comba18 (Obrázek 33) je složený symbol z původního SS znaku Totenkopf a čísla 18. Jde o militantní a teroristické křídlo dnešní neonacistické scény. (Mareš, 2006)

4.2 Číselné symboly

Pravicoví extremisté používají symboly využívající čísla nebo samotné číselné kombinace pro názvy organizací, pro skrytá hesla nebo datумы událostí. Některé organizace nesou ke svému názvu ještě číselné kombinace. Organizace Combat 18 a Skinhead 88 jsou soudobé významné neonacistické organizace používající tyto číselné šifry. Samotná čísla většinou představují jednotlivá čísla v abecedě. (Lebeda, Gabálová, 2011)

Nejčastěji využívaná číselná kombinace 18, kde jedna znamená A a číslo osm H reprezentuje iniciály Adolfa Hitlera. Číselná kombinace 88 označuje zkratku písmen HH neboli nacistický pozdrav Heil Hitler. Nejčastěji užívaný symbol organizace Blood and Honour („krev a čest“) užívá svůj název pod číselnou kombinací 28. Někdy se může kombinace Combat 18 a Blood and Honour vyskytnout jako číslo 28 na jednom symbolu. V abecedním pořadí 23 je písmeno W jako zkratka White znamenající bílí. Často se používá jako tetování.

Čísla 14 a 10 mají stejný význam, nejedná se o písmena v abecedě, ale jde o čtrnáct slov extremisty Davida Lanea v angličtině a o deset slov stejného významu v češtině. 14 slov je chápáno jako výzva k boji „ We must secure the existence of our and a futur befor white childern!“. V překladu 10 slov stejného významu „my musíme chránit existenci naší rasy a budoucnost bílých dětí!“. Čtrnáctka je často používána jako pozdrav v dopisech a ve spojení s číslem 88 jako 1488.

Někdy se objevuje číslo 311, které při rozebrání značí 3 třikrát a 11 K a znamená KKK. KKK je zkratka pro Ku Klux Klan. Je užíván jako pozdrav

k prokazování členství, ale u nás spíše vyjadřuje sympatie s její ideologií. Ku Klux Klan má i složitější šifry v podobě číselných kódů v abecedě.

Mezi číselnými znaky se někdy může na pravicové scéně objevit 1/168. Znamená čin ultrapravicového teroristy Timothyho MC Vegha. Svým atentátem na budovu v Oklahoma City zabil 168 lidí. Šifra znamenající 1/168 představuje „jeden co zabil 168 lidí“.

4/20 často jako tetování nebo nášivka používaná na neonacistické scéně. Nejde o písmena v abecedě, ale o datum narození Adolfa Hitlera. Adolf Hitler se narodil 20. dubna 1886 v Rakousku. (Mareš, 2006; ADL, Vizuální databáze extremistických symbolů, loga a tetování, [online] © 2013 [cit. 2013-10-01]. Dostupné z: http://www.archive.adl.org/hate_symbols/numbers.asp)

4.3 Zkratky

Zkratky jsou součástí pravicově orientované extremistické scény. Ve zkratkách se užívají názvy organizací, pozdravy a hesla. Názvy organizací jako je Blood and Honour - značen BH. Pozdravy ve zkratkách se užívají nejčastěji v korespondenci a internetovém chatování. Některé zkratky jsou doplněny číslicemi.

Jedna z možných podob je Combat 18, známý jako C18. WP znamenající White Pover, je heslo soudobých neonacistů vyzývající k úsilí o uchopení moci. Jde o název konceptu Bílé síly vnímaný symbolicky jako ideologie nebo hnutí. V neonacistickém a rasistickém prostředí ukazuje třetí cestu. Idea pochází z USA.

K White Power patří další používané zkratky bílých rasistů jako SWP nebo WPWW. SWP jako White Power. Jde o ideologický základ bílých rasistů a znamená Supreme White Pover.

White Pover Word Wide je zkratka WPWW a je používána jako neonacistický pozdrav vyjadřující nadřazenost bílé rasy na celém světě.

RAHOWA je zkrácený pojem Race Holy War. Neonacistům jde o vyvolání rasové svaté války proti nebílým rasám v celém světě a o sociální změny. Pojem Rahowa pochází z amerického rasového prostředí a je rozšířen po celém světě.

ZOG/JOG znamenající Zionist/Jewist – Occupied Government - v překladu sionistická/židovská vláda. Touto zkratkou označují neonacisté vše, co jim přijde, že ovládají židé, nebo antirasisté pracující ve prospěch židů a Izraele.

„Náš závod je náš národ“ („Our race is our nation“) pod zkratkou ORION je slogan, původem ze spojených států, který zdůrazňuje rasové vztahy. Někdy vyvolává myšlenku, že národ není jen na určitém území, ale je to bílá rasa na celém světě.

Slogan propagovaný neonacisty - „Závod přes všechny“ - je často používán ve zkrácené formě ROA jako pozdrav ve zprávách na sociálních sítích.

Pro neonacisty je významná zkratka P. O. W. Nepochází z neonacistického ani jinak extremistického prostředí, ale jde o mezinárodní právní pojem. Prisoner of war znamená Válečný zajatec. Neonacisté vidí svojí ideu jako boj proti systému a své vězněné sympatizanty a členy neonacistických organizací nazývají válečnými zajatci.

A.C.A.B. je nejznámější pokřik používaný dnes ve více sférách extremismu. Znamená All Cops are Bastards v překladu - všichni policisté jsou bastardi. Původ tohoto pokřiku pochází z názvu britské hudební skupiny. Neonacisté používají toto heslo při potyčkách s policií. Jako pokřik je užíván Hooligans a jinými extremisty. V Německu se snaží o právní postih za plošné urážení všech příslušníků policie. V České republice nejsou zatím žádné záznamy o trestech za tento výrok. (ADL, Vizuální databáze extremistických symbolů, loga a tetování, [online] © 2013 [cit. 2013-10-01]. Dostupné z: http://www.archive.adl.org/hate_symbols/akronyms.asp)

4.4 Představitelé

Pro pravicovou scénu, hlavně pro nacistické hnutí, jsou to převážně představitelé nacistického Německa. Jsou zobrazováni v různých soudobých materiálech. Na jejich počest se konají setkání, pořádají se hudební koncerty, nebo se dokonce vydávají knihy. (Mareš, 2006)

Nejvíce oslavovanou postavou je Adolf Hitler, který byl předsedou NSDAP. Stal se říšským kancléřem a později vůdcem nacistického Německa. Hitler je autorem knihy Mein Kampf, která se stala téměř povinnou literaturou a hlavním zdrojem ideologie nacismu a dnešního neonacismu. V symbolice má Adolf Hitler také číselnou podobu 18. (Mareš, 2006)

Velký význam má také pro dnešní neonacisty propagace Rudolfa Hesse. Rudolf Hess byl vedoucím centrální komise NSDAP a vůdcův zástupce v této straně. Byl zajat ve Velké Británii, kam odletěl údajně vyjednávat mír mezi Británií a Německem. Německo tuto misi popírá a Rudolfa Hesse prohlašuje za duševně chorého. Neonacisté uznávají Hesse jako jednu z hlavních osob a úspěchů NSDAP. Hess byl Mezinárodním tribunálem odsouzen na doživotí do věznice v Berlíně. Tam spáchal sebevraždu. Jeho dnešní obdivovatelé zprávu o sebevraždě popírají, a tvrdí, že byl zavražděn. Datum jeho smrti a jeho hrob má pro neonacisty velký význam. (Mareš, 2006)

Dalšími představiteli jsou dále všichni ti, co byli Norimberským tribunálem odsouzeni k trestu smrti provazem nebo k odnětí svobody. Na neonacistické scéně se tento soudní proces promítá jako nelegální pomsta spojenců a odsouzené vyzdvihují jako mučedníky. (Mareš, 2006)

Také vyzdvihují osoby obviněné z účasti na holocaustu, i když ho navenek popírají. Například Reinhard Heydrich, vedoucí zpravodajské služby, který později vedl Hlavní úřad říšské bezpečnosti a byl ve funkci říšského protektora v Protektorátu Čechy a Morava, je neonacisty vyzdvihován jako symbol sociálního zabezpečení českých pracujících lidí. (Mareš, 2006)

Obdivováni jsou i nacisti Adolf Eichmann, který realizoval hlavní vyhlazování Židů, či Josef Mengele, lékař v nacistickém koncentračním táboře v polské Osvětimi, kde prováděl své pokusy na lidech. (Mareš, 2006)

Jako symbol jsou bráni i příslušníci Wehrmachtu, například příslušník SA Horst Wessel, podle kterého je napsaná stranická hymna o jeho zahynutí při násilném střetu v Berlíně nebo Joachim Peiper příslušník SS a velitel tankových jednotek.

V novodobé historii se objevuje řada představitelů jako například Ian Stuart Donalds - zakladatel nejvýznamnější organizace ve Velké Británii Blood and Honour a vedoucí kapely Skrewdriver. Zemřel při autonehodě, ale neonacisté často smrt označují jako atentát tajné služby MI 5 z Británie. (Mareš, 2006)

Populární jsou pro neonacisty také členové hudebních kapel, kteří zemřeli ve smyslu jejich života, jako Erik Banks, člen americké hudební skupiny Bound for Glory. Byl zabit antirasistickým skinem v roce 1993. Joe Rowan člen kapely Nordic Thunder a neonacistické organizace Hammerskins Nation zahynul při střetu s Afroameričany v roce 1994. (Mareš, 2006)

Mezi uznávané představitele patří také neonacisté Robert Jay Mathews, kterého zastřelily policejní jednotky v roce 1984 a David Lane, který byl odsouzen na 190 let odnětí svobody. Oba se hlásili k teroristické organizaci The order - někdy také známou jako The Silent Brotherhood nebo Bruder Schweigen. (Mareš, 2006)

Osoby zpochybňující holocaust, a to v takové míře, že jsou za svoje názory trestaní, jsou pro neonacisty velmi významní. David Irving, Robert Faurisson, German Rudolf jsou popírači a stavěči konspiračních teorií o holocaustu. Historizující antisemitismus a popírání šoa. (Mareš, 2009; Lebeda, Gabálová, 2011)

„Po skončení druhé světové války, která se svými hrůzami nesmazatelně zapsala do dějin lidstva, si mnozí mysleli, že s porážkou nacistického antisemitské politiky byl navždy poražen i antisemitismus. Nestalo se tak. Po určitém období útlumu se totiž na konci 50. let začala rozvíjet zcela nová podoba antisemitismu, kterou nazýváme popírání šoa (holocaustu). Ta je známá několika základními fakty. Zpochybňovači šoa se ve svých antisemitských spisech šířených i po internetu věnují „odkrývání pravdy“. Podle nich počet židovských obětí zdaleka neobsahoval oněch udávaných 5 – 6 milionů, ale daleko méně. Snaží se také vyvracet podíl Hitlera na „konečném řešení židovské otázky“, tvrdí, že nikdy nedal příkaz k vyhlazování židů, či že dokonce ani nevěděl o existenci vyhlazovacích táborů. Také zpochybňují právě vyhlazovací tábory a existenci plynových komor v nich. Jednou z nejznámějších soudních pří týkající se popírání šoa, resp. zobrazování role Hitlera během druhé světové války, představuje spor britského pseudohistorika Davida Irvinga a americké historičky Deborah E. Lipstadtové. Soud, jenž dal nakonec v roce 2001 zapravdu Lipstadtové, označil dokonce Irvinga za rasistu s vazbami na neonacistické skupiny.“ (Danicz, Kamín, 2008 s. 133)

Pro neonacisty jsou někteří zabití členové neonacismu bráni jako mučedníci a datumy jejich smrti jsou chápány jako významné dny pro vzpomínkové akce. Jde o Davida Hejdánka a Miloše Reha, které zabili příslušníci romského etnika, Aleše Janů, kterého bodnul nožem sochař Pavel Opočenský. (Mareš, 200; Lebeda, Gabálová, 2011)

5. SYMBOLIKA VYUŽÍVANÁ LEVICOVÝMI EXTREMISTY

Následující kapitola se věnuje symbolice levicových extremistů. Jsou zde popsány jednotlivé používané grafické symboly. Také jsou zde zmíněni významní představitelé tohoto směru.

5.1 Grafické symboly

Levicově orientovaná symbolika nebyla nikdy v minulosti souzená coby převzatá neonacisty. V současné době je nejpoužívanějším znakem písmeno „A“ v kruhu (Obrázek 34) psané a malované převážně černou barvou. Písmeno A psané v kruhu bylo zavedené už za období občanské války ve Španělsku na přelomu padesátých a šedesátých let. Do podvědomí ho dostal tehdejší anarchistický list. Dnes je ve většině případů symbol znám jako písmeno A psáno přes obvod kruhu (Obrázek 35) - je to významný symbol pro anarchopunks. Tato symbolika může být znázorňovaná i na podkladu rudé hvězdy nebo na rudé vlajce s podobiznou revolucionáře Che Guevary. Většina symboliky se dále zapojuje do názvů a log levicových organizací. (Mareš, 2006; Danicz, Kamín, 2008)

Pro symboliku levicově orientované scény, převážně pro anarchisty, je základní barvou černá a červená. V černé barvě, která je chápána jako nesouhlas se státními symboly, se objevuje od roku 1883 vlajka (Obrázek 36) a pěticípá hvězda. (Mareš, 2006) (Obrázek 37). Častým symbolem anarchistů je také černá kočka, která byla jimi v USA považována za zvíře charakterizující dělnickou třídu. (Mareš, 2006)

Anarchosyndikalisté, kteří chtějí nastolit přirozenou společnost prostřednictvím odborů, používají diagonálně rozdělenou černo-červenou vlajku (Obrázek 38). (Mareš, 2006)

Stejně jako vlajku používají anarchosyndikalisté černo-červenou pěticípu hvězdu (Obrázek 39). Červená barva značí revoluční svaz přímé akce za syndikalismus a černá se váže na anarchismus. (Danicz, Kamín, 2008)

Anarchisté jsou aktivní v řadě kampaní a postojů. Antifašistická kampaň Good Night White Pride (Obrázek 40) vznikla v levicovém prostředí jako akce s širokým

zaměřením vedená Antifou. Antifa sympatizuje s hnutím, které se staví proti fašismu všemi prostředky. (Mareš, 2006)

Anarchosyndikátní anarchisté bojují proti globalizaci a konzumní společnosti. Pro své akce používají symbol sevřené pěsti (Obrázek 41). Je to symbol všech radikálních anarchistů, kteří požívají násilí i teroristické prostředky. S tímto symbolem se pojí ještě symbol bomby, který na sobě nese označení „A“ (Obrázek 42). (Danicz, Kamín, 2008)

Symboły používající anarchoautonomní uskupení, která bojují proti projevům fašismu a neonacismu už nemusí být beztrestná. Na svých symbolech používají symboly převzaté, i když v podobě s jejich nesouhlasem. Většinou se jedná o přeškrtnutou, či jinak zničenou svastiku. (Lebeda, Gabálová, 2011)

5.2 Představitelé

Pro anarchisty je hlavním představitelem Rus Michal Alexandrovič Bakun. Velkou inspirací je pro ně radikalismus Stirnerovy kritiky, která nebyla zaměřená přímo na jedince. Baukin je považován za zakladatele anarchismu jako samotného proudu. Věřil v masovou organizaci celého kolektivu a byl především proti státu. Věřil na autonomní federativní sdružení místo státu, kde by byla zaručená svoboda. K Baukinovi se připojuje Petr Alexejevič Kropotkin, který původně studoval Pážecí institut a stal se komorníkem. Později v poddůstojnické hodnosti odešel na Sibiř, kde se zabýval vědeckou a společenskou činností. Ve Švýcarsku se setkal s Baukinem a přešel na anarchismus. Po návratu do Ruska propagoval anarchismus a stal se členem „Čajkovců“. Po zničení tohoto klubu byl zatčen, ale z vězení unikl do exilu. Stal se nejvýznamnějším činitelem anarchistického hnutí. Vystupoval na schůzích a kongresech anarchistické Internacionály i veřejných akcích. Založil noviny a psal propagační publikace. Byl vyhoštěn, nevinně vězněn, ale pod tlakem veřejnosti propuštěn. Mezi jeho nejznámější díla a spisy patří Pospolitost, Buřičovy řeči, Anarchistická morálka, Současná věda a anarchie a mnoho dalších významných děl. Podle formulace filosofických základů je Petr Alexejevič Kropotkin nejdůležitější osobností anarchistického hnutí. Antifa, O nás, [online] © 1996 [cit. 2013-11-02]. Dostupné z: <http://www.antifa.cz/o-nas>

Jako představitele lze brát i předchůdce anarchismu Wiliama Godwina, Marxe Stirnera, Pierre-Josepha Proudhona a Josepha Déjacque. (Lebeda, Gabálová, 2011)

Jedním ze současných představitelů je Jan Kučera, který při střetu s pravicovým neonacistou Jiřím Fousem zemřel na následky bodných zranění německým bajonetem. Této potyčce předcházel konflikt mezi neonacisty a antifašisty. Stalo se to 18. ledna 2008 v Příbrami. Tento den je významný pro členy Antify.

Z Kučery udělali mučedníka nejen u nás, ale i v zahraničí. V den výročí Kučerovy smrti se svolávají pochody a různé koncerty pořádané antifašistickými skiny.

Jiří Fous byl odsouzen na dvanáct a půl roku k odnětí svobody do věznice s ostrahou.

I když šlo o konflikt mezi dvěma radikálními stranami, tak senát neuznal, že by šlo o politicky motivovanou vraždu. (Antifa, Nezapomeneme, [online] © 1996 [cit. 2013-11-02]. Dostupné z: <http://www.nezapomeneme.antifa.cz>)

6. MOŽNOSTI POSTIHU SYMBOLIKY POUŽÍVANÉ EXTREMISTY

Kapitola se zabývá možnostmi postihu extremistů a snaží se ukázat trestnost a těžkou prokazatelnost používaných symbolů. Je zde popsáno využití soudních znalců při dokazování trestné činnosti v souvislosti s extremistickou symbolikou. Kapitola také obsahuje paragrafy trestního zákona, které souvisí s extremismem.

6.1 Trestní aspekty extremistické symboliky

Extremismus je v České republice pojmem úředním, který není brán jako pojem právní. Extremismus není zakotven v zákonných normách právního řádu České republiky, proto není používán v trestním zákoně ani trestním řádu. Pojem se úředně používá v úředních dokumentech a v protiextremistických pracovištích policie. Samotné symboly využívané extremisty a v extremistické oblasti nemusí vždy být trestné. (Mareš, 2006)

Postihy spojené s extremistickou symbolikou jsou spojeny s paragrafy, které pozbyly platnosti §260, §261, §261a, 196 a 198 trestního zákona č 140/1961 Sb. Nejčastější trestné činy s extremistickým podtextem řeší dnes paragrafy trestního zákoníku č. 40/2009 sb. § 403 – Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka, § 404 – Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka, §405 – Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocida. Dále paragrafy § - Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci, § 355 – Hanbení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob. (Mareš, 2006; Sbírka zákonů, [online] © [cit. 2013-02-02]. Dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>)

„§ 352 Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci (1) Kdo skupině obyvatelů vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok. (2) Kdo užije násilí proti skupině obyvatelů nebo jednotlivci nebo jim vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu pro jejich skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou skutečně nebo domněle bez vyznání, bude potrestán odnětím svobody na šest

měsíců až tři léta. (3) Stejně jako v odstavci 2 bude potrestán, a) kdo se spolčí nebo srotí ke spáchání takového činu, nebo b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem.“ (Trestní zákon č. 40/1961 Sb. § 352)

„§ 355 Hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob (1) Kdo veřejně hanobí a) některý národ, jeho jazyk, některou rasu nebo etnickou skupinu, nebo b) skupinu osob pro jejich skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou skutečně nebo domněle bez vyznání, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta. (2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 a) nejméně se dvěma osobami, nebo b) tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem.“ (Trestní zákon č. 40/1961 Sb. § 355)

„§ 403 Založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka (1) Kdo založí, podporuje nebo propaguje hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka, nebo hlásá rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou či třídní zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let (2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným podobně účinným způsobem, b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny c) spáchá-li takový čin jako voják, nebo d) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu. (3) Příprava je trestná.“ (Trestní zákon č. 40/1961 Sb. § 403)

„§ 404 Projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka Kdo veřejně projevuje sympatie k hnutí uvedenému v § 403 odst. 1, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.“ (Trestní zákon č. 40/1961 Sb. § 404)

„§ 405 Popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia Kdo veřejně popírá, zpochybňuje, schvaluje nebo se snaží ospravedlnit nacistické, komunistické nebo jiné genocidium nebo jiné zločiny nacistů a komunistů proti lidskosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.“ (Trestní zákon č. 40/1961 Sb. § 405)

Další paragrafy, které můžou souviset se symbolikou extremismu § 356 – Podněcování vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod, § 359 – Hanobení lidských ostatků, § 400 – Genocidium, § 401 Útoky proti lidskosti, § 402 Apartheid a diskriminace skupiny lidí. (Mareš, 2009; Sbírka zákonů, [online] © [cit. 2013-02-02]. Dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>)

„§ 356 Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod (1) Kdo veřejně podněcuje k nenávisti k některému národu, rase, etnické skupině, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob nebo k omezování práv a svobod jejich příslušníků, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta. (2) Stejně bude potrestán, kdo se spolčí nebo srotí k spáchání činu uvedeného v odstavci 1. (3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo b) účastní-li se aktivně takovým činem činnosti skupiny, organizace nebo sdružení, které hlásá diskriminaci, násilí nebo rasovou, etnickou, třídní, náboženskou nebo jinou nenávist.“ (Trestní zákon č. 40/1961 Sb. § 356)

„§ 359 Hanobení lidských ostatků (1) Kdo neoprávněně otevře hrob nebo hrobku nebo urnu s lidskými ostatky, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti. (2) Stejně bude potrestán, kdo z pohřebiště svévolně odejme lidské ostatky nebo s lidskými“ (Trestní zákon č. 40/1961 Sb. § 359)

„§ 400 Genocidium (1) Kdo má v úmyslu zničit úplně nebo částečně některou rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou, třídní nebo jinou podobnou skupinu lidí a) uvede příslušníky takové skupiny do takových životních podmínek, které mají přivodit jejich úplné nebo částečné fyzické zničení, b) provede opatření směřující k tomu, aby se v takové skupině bránilo rození dětí, c) násilně převádí děti z jedné takové skupiny do druhé, nebo d) způsobí příslušníkovi takové skupiny těžkou újmu na zdraví nebo smrt, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až dvacet let nebo výjimečným trestem. (2) Stejně bude potrestán, kdo k činu uvedeném v odstavci 1 veřejně podněcuje. (3) Příprava je trestná.“ (Trestní zákon č. 40/1961 Sb. § 400)

„§ 401 Útok proti lidskosti (1) Kdo se v rámci rozsáhlého nebo systematického útoku zaměřeného proti civilnímu obyvatelstvu dopustí a) vyhlazování lidí, b) zotročování, c) deportace nebo násilného přesunu skupiny obyvatelstva, d) znásilnění,

sexuálního otroctví, vynucené prostituce, vynuceného těhotenství, vynucené sterilizace nebo jiné obdobné formy sexuálního násilí, e) perzekuce skupiny obyvatelstva na politickém, rasovém, národnostním, etnickém, kulturním nebo náboženském základě, z důvodu pohlaví nebo z jiného podobného důvodu, f) apartheidu nebo jiné podobné segregace nebo diskriminace, g) zbavení osobní svobody, zavlčení na neznámé místo nebo jakéhokoli jiného omezení osobní svobody s následným nedobrovolným zmizením osob, h) mučení, i) vraždy, nebo j) jiného nelidského činu obdobné povahy, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až dvacet let nebo výjimečným trestem.(2) Příprava je trestná.“ (Trestní zákon č. 40/1961 Sb. § 401)

„§ 402 Apartheid a diskriminace skupiny lidí (1) Kdo uplatňuje apartheid nebo rasovou, etnickou, národnostní, náboženskou nebo třídní segregaci nebo jinou podobnou diskriminaci skupiny lidí, bude potrestán odnětím svobody na pět až dvanáct let. (2) Odnětím svobody na deset až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, a) uvrhne-li činem uvedeným v odstavci 1 takovou skupinu lidí do těžkých životních podmínek, nebo b) vystaví-li takovým činem takovou skupinu lidí nelidskému nebo ponižujícímu zacházení. (3) Příprava je trestná.“ (Trestní zákon č. 40/1961 Sb. § 402)

Trestné činy převážně souvisí s paragrafy trestního zákona. Je třeba dokazovat přímou vazbu symboliky na extremistické hnutí, které prokazuje vazbu na potlačování práv a svobod člověka. Je třeba prokázat zášť vůči národní, rasové, náboženské, třídní nebo jiné skupině osob. Orgány činné v trestním řízení musí dokazovat vazbu symboliky určitého hnutí nebo pachatele, která přímo či nepřímo souvisela s trestným činem. Jde o propagaci, podporu hnutí s návazností na antihumánní nebo antidemokratické činy. Musí se také jednat o čin s vyšším než nepatrným stupněm společenské nebezpečnosti. (Mareš, 2006)

U symboliky využívané pachateli je při dokazování trestných činů potřeba zjistit je-li vázána na hanobení národa, či podněcující nenávist. Extremisté využívají symboliku převzatou od historických subjektů a zneužívají ji ke svým účelům. Často se ji využívají i skupiny postavené mimo extremistickou scénu. Původní symbolika byla vytvořena jako novotvar, který nemá - na rozdíl od převzaté symboliky - jiné využití než na extremistické scéně. (Mareš, 2006)

Důležité je posuzovat kontext využití, a ne jen samotný symbol. Jde o návaznost na propagaci určitého hnutí nebo ideologie. V trestním právu vznikají problémy při posuzování různých užití zejména nacistické symboliky. Použití nebo prodej nacistických militarií v army-shopech a burzách nebo zakomponování do antifašistického obrazu při filmovém natáčení není trestné. Oproti tomu veřejné vyjadřování sympatií prostřednictvím i méně závazného symbolu, který má návaznost na extremismus, může být trestné. V minulosti se extremistické symboly dělily do tří kategorií, což už dnes není úplně přesné a používané. Jedna ze skupin symbolů jsou symboly se zjevným rasovým motivem. Druhou skupinu tvoří ty s latentním rasovým obsahem. Třetí skupina jsou symboly prosté rasového obsahu. Toto rozdělení bylo používáno v materiálech a potřebách policie. Nejzávažnější je hnutí, které jasně využívá symboly k dosažení zakázaných cílů, hanobení nebo nenávisti. Tyto jevy naplňují skutkovou podstatu trestného činu. (Mareš, 2006)

6.2 Dokazování trestné činnosti s využitím soudního znalce

Znalci jsou v České republice velice často využíváni k dokazování trestné činnosti spojené s extremistickými symboly. Za soudního znalce v oblasti extremismu a návazných záležitostí považujeme znalce jmenované zákonem č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících ve znění pozdějších předpisů. 6. prosince 2011 se mění zákon č.36/1967 Sb. na zákon 444/2011 Sb., který se stal platným 1. ledna 2012. (Mareš, 2006; Sbírka zákonů, [online] © [cit. 2013-02-02]. Dostupné z: <http://www.sbirka.cz/archiv.htm>)

„444 ZÁKON ze dne 6. prosince 2011, kterým se mění zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů. Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky: Čl. I zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění zákona č. 322/2006 Sb. a zákona č. 227/2009 Sb., se mění takto: 1. V § 1 odst. 1 se slova "státními orgány a orgány, na které přešly úkoly státních orgánů (dále jen "státní orgány")" nahrazují slovy "orgány veřejné moci". 2. V § 1 odst. 1 se slova "občanů nebo organizací" nahrazují slovy "fyzických nebo právnických osob". 3. V § 1 odstavec 2 zní: "(2) Tento zákon upravuje a) podmínky výkonu znalecké a tlumočnické činnosti, b) práva a povinnosti znalců a tlumočnicků, c) podmínky činnosti znaleckých ústavů, d) působnost ministerstva spravedlnosti a krajských soudů při výkonu státní správy

znalecké a tlumočnické činnosti, e) odpovědnost za správní delikty při výkonu znalecké a tlumočnické činnosti.". 4. V § 2 odst. 1 části věty před středníkem se slovo "vykonávají" nahrazuje slovy "mohou vykonávat pouze". 5. V § 2 odst. 2 a v § 12 odst. 2 se slova "státními orgány" nahrazují slovy "orgány veřejné moci". 6. V § 3 odst. 2 se slovo "hluchoněnými" nahrazuje slovy "neslyšícími a hluchoslepými". 7. V § 4 odst. 1 písmeno a) zní: "a) je státním občanem České republiky, občanem jiného členského státu Evropské unie, kterému bylo vydáno potvrzení o přechodném pobytu nebo povolení k trvalému pobytu na území České republiky, nebo státním příslušníkem jiného než členského státu Evropské unie, kterému bylo vydáno povolení k trvalému pobytu na území České republiky,". 8. V § 4 odst. 1 se za písmeno a) vkládají nová písmena b) až d), která znějí: "b) je způsobilý k právním úkonům v plném rozsahu, c) je bezúhonný, d) nebyl v posledních 3 letech vyškrtnut ze seznamu znalců a tlumočníků pro porušení povinností podle tohoto zákona,". Dosavadní písmena b) až d) se označují jako písmena e) až g). 9. V § 4 odstavci 2 zní: "(2) Podmínku bezúhonnosti podle odstavce 1 písm. c) nesplňuje fyzická osoba, která byla pravomocně odsouzena a) za úmyslný trestný čin, nebo b) za nedbalostní trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem činnosti znalce (tlumočnicka), pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena." 10. V § 5 odst. 2 se slova "státní orgány" nahrazují slovy "orgány veřejné moci" a slova "příslušné orgány společenských organizací, jestliže to vyplývá z úkolů těchto organizací" se nahrazují slovy "občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti nebo nadace, jestliže to vyplývá z předmětu jejich činnosti". 11. V § 7 odst. 2 se slova "trvalé bydliště" nahrazují slovy "místo trvalého pobytu, popřípadě místo pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince". 12. V § 7 odst. 3 a v § 21 odst. 3 se slova "pověřenectvu Slovenské národní rady pro spravedlnost a" zrušují. 13. V § 8 se slova "a ve stanovené lhůtě" nahrazují slovy ", ve stanovené lhůtě, oboru (jazyce) a odvětví, pro které byli jmenováni". 14. V § 9 odstavec 2 zní: "(2) Orgány veřejné moci ustanovují zpravidla znalce (tlumočnicka), kteří jsou zapsáni v seznamu toho krajského soudu, v jehož obvodu má orgán veřejné moci sídlo nebo pracoviště, a to po předchozím projednání se znalcem (tlumočnickem)." 15. Za § 10 se vkládá nový § 10a, který zní: "§ 10a (1) Znalec (tlumočnicka) je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděl v souvislosti s výkonem své znalecké (tlumočnické) činnosti, a to i po jejím skončení; to neplatí, použije-li informace o těchto skutečnostech přiměřeným způsobem pro vědecké

nebo vzdělávací účely. Mlčenlivosti jej může zprostit orgán veřejné moci, který jej ustanovil, nebo ten, pro nějž znaleckou (tlumočnickou) činnost na základě smlouvy vykonal. (2) Povinnost mlčenlivosti podle odstavce 1 se vztahuje i na konzultanty a další osoby, které se na znalecké (tlumočnické) činnosti podílely. O povinnosti mlčenlivosti je znalec (tlumočník) povinen tyto osoby písemně poučit. Mlčenlivosti může tyto osoby zprostit orgán veřejné moci, který znalce (tlumočníka) ustanovil, nebo ten, pro nějž znalec (tlumočník) znaleckou (tlumočnickou) činnost na základě smlouvy vykonal." 16. V § 12 odst. 1 větě první a v § 22 odst. 1 se slova "státním orgánem" nahrazují slovy "orgánem veřejné moci". 17. V § 12 odst. 1 se věta druhá nahrazuje větou "Odmítne-li znalec (tlumočník) bez vážného důvodu provést úkon, sdělí to orgán veřejné moci krajskému soudu, v jehož seznamu je znalec (tlumočník) zapsán." (Zákon č.404/2011)

Tento zákon určuje především znalci v oblasti kriminalistiky posuzování závaznosti a společenské škodlivosti extremistické symboliky. Soudní znalci v oblasti extremismu a symboliky jsou Doc. Judr. PhDr. Miroslav Mareš, Ph.D., který svoji znaleckou činnost pozastavil, ale dále Judr. PhDr. Ivo Svoboda Ph.D. a politolog PhDr. Zdeněk Zbořil. Často k posuzování problematiky s extremistickými symboly jsou využíváni další odborníci z oblastí politologie a sociologie. Tyto znalci neprovádějí hodnocení úkolů jako orgány činné v trestním řízení, ale mají za úkol posuzovat společenskou nebezpečnost a neměly by se vyjadřovat k věcem, které nemohou přesně vědět. Policejní orgán se často znalců ptá na otázky, které mohou zavádět nebo komplikovat hodnocení, či působit problémy při soudním líčení. Znalec má za úkol při své práci stručně charakterizovat posuzovaný symbol. Vysvětlit jeho původ a historický vývoj, ukázat vazbu na extremistické hnutí - například na neonacismus nebo neofašismus. Ukázat, zda má i jiné využití mimo extremistickou oblast, symbol popsat a říci, zda je spojen s rasovým, etnickým, politickým nebo náboženským vyznáním, či s nacistickou nebo komunistickou genocidou a jiným zpochybňováním, uznáváním, ospravedlňováním nebo schvalováním souvisejícího činu. Znalec obecně poskytuje informace orgánům činným v trestním řízení o symbolu, jeho historickém nebo soudobém využití, ale nehodnotí, zda je jeho využití trestné nebo netrestné. (Mareš, 2006)

6.3 Problémy s prokazováním

Jak už bylo zmíněno v předchozích kapitolách, extremistické organizace měly a mají určité symboly. U některých je problém s trestním prokazováním. Jako názorný příklad je hákový kříž - nejznámější (obrázek 1) symbol nacismu a fašismu. Je spojen s bývalou politickou stranou NSDAP, ale hlavně také se soudobými neonacisty. O trestné užití tohoto symbolu se jedná, pokud skupina přímo projevuje úmysl hlásit se k nacismu nebo neofašismu. U nás lze podoby hákového kříže užívat jen v karikaturách a zesměšňování nacistického režimu. Samozřejmě stejně tak je tomu v Rakousku a Německu, kde je užívání svastiky a jí podobných symbolů zakázané jen s určitými výjimkami. Výjimky zaručují, že jde o vzdělávací proces, natáčení historického filmu nebo napsanou vědeckou práci. (Černý, 2007, www.rexter.cz)

Nejznámějším a nejdiskutovanějším případem z extremistického prostředí je oděvní značka Thor Steinar. „Otázka spojení této značky s nacistickými symboly se dostala i před německé soudy. Brandenburský vrchní zemský soud řešil případ trestnosti používání tohoto obchodního loga, které bylo zobrazeno na oblečení a různých doplňcích (např. klíčenku). Bylo též vyvedeno ve více variantách, avšak vždy za použití runového písma, přičemž došlo ke kombinaci různých variant run (Tyr-rune, Wolfsangel 10, Siegrune 11), dříve používaných i za nacismu. Vrchní zemský soud došel k závěru, že vzhledem k četným grafickým i barevným úpravám run, jde o fantazijní symbol, nepodobající se symbolu používaného za nacismu. Samotné použití runové písma nelze vzhledem k jeho historii považovat za znak nacistických organizací. (Sachsen, 2009)

ZÁVĚR

Symbolika extremistů je velice rozsáhlá, snažil jsem se v rámci bakalářské práce vypracovat přehled symbolů a možností, co vše je pro extremisty symbolem. Popisuji padesát osm grafických symbolů a množství různých číselných šifer a zkratek. Uvedl jsem i zkratky používané na extremistické scéně. Popsal jsem představitele pravicových i levicových hnutí včetně soudobých.

Bakalářskou práci jsem vypracoval na základě dostupné literatury a možností internetových odkazů daných extremistických skupin.

Za nejdůležitější část práce, což bylo cílem, považuji vypracovaný přehled symbolů i s obrázkovou přílohou, kde si každý může ucelit přehled nejčastějších používaných symbolů v České republice. Podotýkám, že v práci nejsou zastoupeny všechny symboly, které se kdy objevily na extremistické scéně. Neuvádím symboliku, která už v České republice není tak častá, jako je například symbolika italského fašismu.

V úvodní části se věnuji extremistickým organizacím, kde vysvětluji jejich zaměření, ideologii a uvádím symboly některých extremistických organizací. Popisuji stručně charakteristiku pravicového a levicového extremismu, punks, skinheads, hooligans, anarchismus a squat. Dále jsem popsál, co vše může být - a je - pro extremisty symbolem a jaký má pro ně význam. Pozastavil jsem se i nad významem hudební produkce a pořádání koncertů. Ukazují sportovní značky, které jsou součástí neodmyslitelného stylu oblékání. Přes grafické, číselné a další symboly jsem popsál i význam barvy a barevných kombinací - ať už z neonacistického prostředí nebo užívání u anarchistů. V kapitolách, kde uvádím konkrétní užívání symbolů pravice nebo levice, dále podrobněji rozvádím, z čeho se dané symboly skládají, a jaký význam mohou mít i mimo extremistickou scénu. Je zde rozpracovaný jejich původ a vysvětlení, proč se rozdělují na převzaté a původní. Symboly popisují od nejjednodušších, jako jsou runy, po složené. U pravicových symbolů podrobněji popisují návaznost neonacistické ideologie na bývalé nacistické Německo a na jedinou tehdejší politickou stranu NSDAP, ze které je odvozena řada soudobých neonacistických symbolů. V závěrečné kapitole se zmiňuji o možnosti postihu extremistů s návazností na používání symboliky. Popisují možnost pomoci soudních znalců orgánům činným v trestním řízení. Uvádím některé vybrané paragrafy, které se vztahují k trestným činům spojeným

s extremismem. Opírám se o názor, že způsob prokazování trestné činnosti s návazností symboliky na extremismus je nesnadný. Je třeba pochopit, že nelze trestat pouze užití symbolu, ale je nutné prokázat jeho návaznost na konkrétní činy, či propagaci nějaké trestné formy.

Během studia a zpracovávání dané bakalářské práce jsem došel k řadě názorů. Ne vždy, když je vidět pomyslně přímá vazba na symboliku, která v minulosti byla používána například ke genocidě a podobně, se podaří prokázat tuto činnost jako trestnou. Záleží na lidech, kteří chtějí užívat nebo užívají nějaké symboly uvedené v mé práci, zda jsou dostatečně seznámeni s jejich úplným významem. Některé skupiny lidí, kteří užívají symboliku daného tématu, se při možném postihu snaží schovávat za hlubší historický význam, než pro jaký daný symbol nosí, používají jej, či si jej tetují na tělo.

Práce může být využita jako pomůcka k poznávání dané symboliky, při výuce na školách, seminářích pro širší veřejnost, kde se čtenář nebo student dozví, jak poznat extremistický symbol, který užívá někdo z jeho okolí nebo je namalovaný kdesi na ulici.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů:

HERBER, R. (2008). Poselství run. Praha: Euromedia Group, K. S. ISBN 978-80-242-2199-1.

HROMKOVÁ D. a kol. (2012). Jak vypracovat bakalářskou a diplomovou práci. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského. ISBN 978-80-7452-024-2

CHARVÁT, J. a kol. (2009). Hrozby neonacismu – Příležitosti demokracie. Praha: Asimilování, o. s. ISBN: 978-80-254-7147-0.

CHMELÍK, J. (2001). Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty. Praha: Linde Praha. ISBN 80-720-1265-7.

JAKEŠ, L. a kol. (2008). Legislativní rámec stávající právní úpravy práva shromažďovacího využitelný pro policejní opatření na území města Plzně. Plzeň.

KULTURBÜRO SACHSEN (2009). Nebezpečné známosti: Pravicový extremismus v malém příhraničním styku (SRN-CZ). První. Drážďany: Druckhaus Dresden.

LEBEDA D., GABAL'OVÁ D. (2011). Symbolika extremistických hnutí. Projekt Příležitosti demokracii – výchova k aktivnímu občanství. Dostupné online na: <http://aktinex.unas.cz/docs/extremisticka-symbolika.pdf>, dne 5. 3. 2013

MAREŠ, M. (2006). Symboly používané extremisty na území ČR v současnosti: Manuál pro Policii ČR-extremismus. Praha: Nakladatelství Ministra Vnitra.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY (2009). Manuál pro obce k zákonu o právu shromažďovacím. Praha.

POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY, Úřad služby kriminální policie a vyšetřování (2009). Koncepce Policie ČR v boji proti extremismu.

SMOLÍK, J. a T. ŠMÍD (2010). Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. Století. Brno: Masarykova univerzita, Mezinárodní politologický ústav. ISBN 978-802-1052-888.

Seznam použitých internetových zdrojů:

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY (2011). Efektivní veřejná správa (dostupné online na <http://www.mvcr.cz>, dne 20. 3. 2012)

BEZPEČNOSTNÍ AGENTURA: informace dostupné na www.abl.cz, dne 5. 3. 2013.

ANTIFAŠISTICKÁ AKCE: informace dostupné na www.antifa.cz, dne 4. 3. 2013.

VLASTENECKÁ FRONTA: informace dostupné na www.vlasteneckafronta.cz, dne 28. 2. 2013.

DĚLNICKÁ STRANA SOCIÁLNÍ SPRAVEDLNOSTI: informace dostupné na www.dsos.cz, dne 1. 3. 2013.

ORGANIZACE WHITE NATIONALIST: informace dostupné na www.stormfront.org, dne 9. 3. 2013.

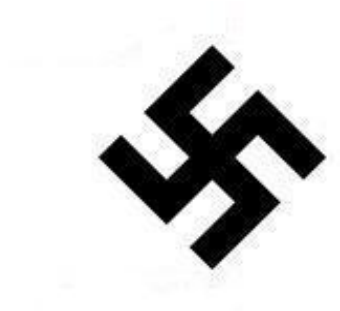
ČASOPIS PRO VÝZKUM RADIKALISMU, EXTREMISMU A TERORISMU: informace dostupné na www.rexter.cz, dne 28. 2. 2013.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Čistý hákový kříž, svastika	54
Obrázek 2: Znak NSDAP	54
Obrázek 3: Hákový kříž na podkladu	54
Obrázek 4: Symbol Hitlerjugen	54
Obrázek 5: Symbol jednotek SS	54
Obrázek 6: Odal Rune.....	54
Obrázek 7: Odal Rune se zahnutými dolními rameny	54
Obrázek 8: Sig Rune	54
Obrázek 9: Leben Rune	54
Obrázek 10: Todes Rune.....	54
Obrázek 11: Tyr-Rune	54
Obrázek 12: Ger-Rune	54
Obrázek 13: Opfer-Rune.....	55
Obrázek 14: Eif-Rune	55
Obrázek 15: Hagal-Rune	55
Obrázek 16: Heilszeichen	55
Obrázek 17: Vlčí hák	55
Obrázek 18: Schwarze Sonne	55
Obrázek 19: Kladivo a meč	55
Obrázek 20: Totenkopf, Smrtihlav	55
Obrázek 21: Nacistický železný kříž	55
Obrázek 22: Triskele, Oregon.....	55
Obrázek 23: Keltský kříž	55
Obrázek 24: Ozubené kolo	55
Obrázek 25: Nacistická symbolika se symboly koruny české	56
Obrázek 26: Sudetoněmecká vlajka.....	56
Obrázek 27: Znak sudet	56
Obrázek 28: White power	56
Obrázek 29: Anti-Antifa	56
Obrázek 30: Good night left side	56
Obrázek 31: Blood and honour	56
Obrázek 32: 28 + Blood and honour.....	56
Obrázek 33: Combat 18	56
Obrázek 34: Anarchistické A v kruhu	56
Obrázek 35: Anarchistické A přes kruh.....	56
Obrázek 36: Anarchistická stylizovaná černá vlajka	56
Obrázek 37: Anarchistická černá hvězda.....	56
Obrázek 38: Anarchistická červenočerná vlajka	57
Obrázek 39: Anarchistická červenočerná hvězda	57
Obrázek 40: Good night white pride.....	57
Obrázek 41: Sevřená pěst	57
Obrázek 42: Bomba s anarchistickým A	57
Obrázek 43: White arian resistance (WAR)	57
Obrázek 44: Hammerskins.....	57
Obrázek 45: Bohemiahammerskins	57

Obrázek 46: Národní odpor	57
Obrázek 47: Národní strana	57
Obrázek 48: Národní sjednocení.....	58
Obrázek 49: Národní jednota.....	58
Obrázek 50: Vlastenecká fronta.....	58
Obrázek 51: Dělnická strana (DS)	58
Obrázek 52: Dělnická strana sociální solidarity (DSSS)	58
Obrázek 53: Československá anarchistická federace (ČSAF).....	58
Obrázek 54: Anarchokomunistická alternativa (AKA)	58
Obrázek 55: Antifašistická akce, Antifa (AFA)	58
Obrázek 56: Skinheads against racial prejudice (SHARP).....	58
Obrázek 57: Red and Anarchist Skin Heads (RASH)	58
Obrázek 58: Nacistická orlice.....	58
Obrázek 59: Squatting	58

Obrázek 1

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 2

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 3

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 4

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 5

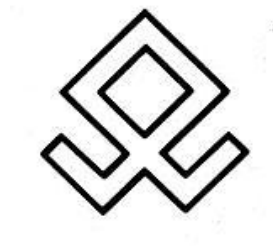
Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 6

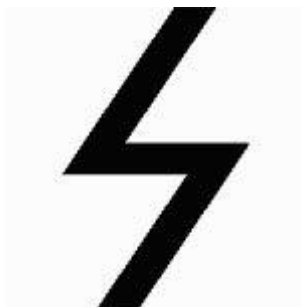
Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 7

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 8

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 9

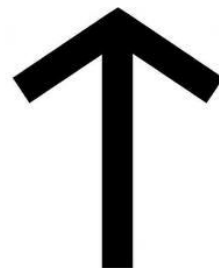
Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 10

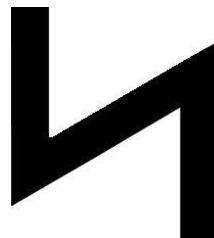
Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 11

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 12

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 13

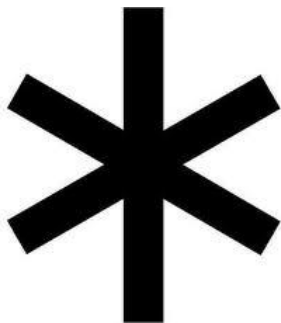
Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 14

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 15

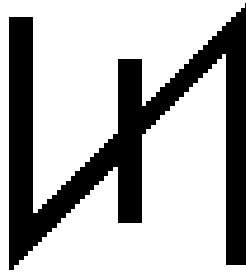
Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 16

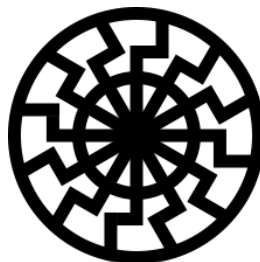
Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 17

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 18

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 19

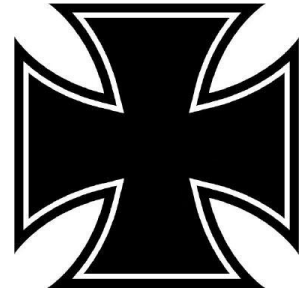
Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 20

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 21

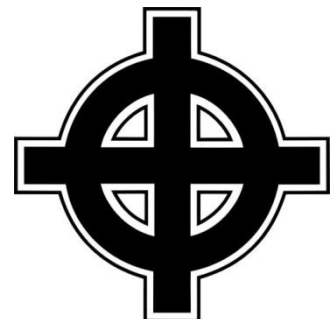
Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 22

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 23

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 24

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 25

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 26

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 27

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 28

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 29

Zdroj: Anti-Antifa, online,
cit. 2013-04-03

Obrázek 30

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 31

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 32

Zdroj: Stormfront, online, cit
2013-04-03

Obrázek 33

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 34

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 35

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 36

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 37

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 38

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 39

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 40

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 41

Zdroj: Stormfront, online, cit
2013-04-03

Obrázek 42

Zdroj: Stormfront, online, cit
2013-04-03

Obrázek 43

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 44

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 45

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 46

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 47

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 48

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 49

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 50

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 51

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 52

Zdroj: DSSS, online, cit.
2013-04-03

Obrázek 53

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 54

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 55

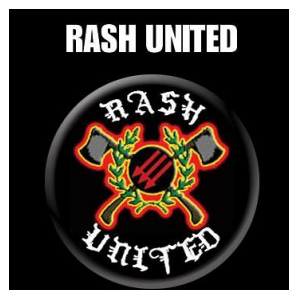
Zdroj: Antifa, online, cit.
2013-04-03

Obrázek 56

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 57

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 58

Zdroj: Mareš, 2006

Obrázek 59

Zdroj: Mareš, 2006

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Jiří Pekárna

Obor: Bezpečnostní studia

Forma studia: prezenční (VOŠ)

Název práce: Extremismus a symbolika

Rok: 2013

Počet stran textu: 40

Celkový počet stran příloh: 5

Počet titulů českých použitých zdrojů: 11

Počet internetových zdrojů: 7

Vedoucí práce: doc. Ing. Dr. Štefan Danics, Ph. D.